XXII. évf. 72. sz. 1945. május 6 vasárnap

ÁRA: 1·50 PENGŐ

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon : 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ES POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: 4 oldalas 1 pengő
6 oldalas 1·50, 8 oldalas 2 pengő.

Az igazi bűnösök ellen

A tragikus magyar történelem legkárosabb hatása, hogy kiirtotta népünkből a közösségi érzést. Legelőször főuraink váltak ki a nemzeti életből; már a 18. század óta Bécsbe huzódtak át. Mikor Széchenyi korában hazafordultak is, a mágnáskaszinó mint valami kacsalábon forgó vár lebegett az ország fölött, s külön minden grófi kastély ugyanúgy élt, elérhetetlen magasságba zárkózva a tulajdon faluja elől. A főurak példáját a kiegyezés óta követte a dzsentri is: behuzódott a megye bástyafalai mögé, nem keveredett a polgársággal, nem vett részt többé a kultúra irányításában, s elvesztette kapcsolatát is, érzékét is az ország széles tömegei iránt: a nép valódi helyzetéről, vágyairól nem volt sejtelme sem. A polgárságon lett volna sor, hogy vállalja a közösség gondját. De nemcsak az a szerencsétlenség történt, hogy a város közömbösen, sőt sokszor ellenségesen: sorsára bízta a falut; tetézte a bajt, hogy a városi lakosság szintén megoszlott, két élesen szembenálló táborra: munkásra és polgárra, s még parlamenterek is alig jártak át az egyiktől a másikhoz. A falusi értelmiség épúgy magának élt, akár országos viszonylatban a mágnáskaszinó. A paraszt bizalmatlan volt a várossal szemben, s még külön minden faluban telegyült egymás ellen is rosszindulattal a kisgazdák, nagygazdák és földmunkások csoportja. Néhány író, gondolkozó hiába viselte az egész ország gondját, hiszen még az úgynevezett értelmiség is cserbehagyta a népet, fölfelé törleszkedett, hatalmasok mosolyát leste.

Így ért bennünket a történelem legnagyobb katasztrófája, a 39-es világháború. Addig is állt ránk Bethlen Gábor keserű megállapítása: „Soha a magyar meg nem csömörlik a tulságos egyetértés miatt.“ Hiszen az iskolában is tanítottuk Tompa Mihály lesújtó vádját: „Apát fiu, testvér testvért elad.“ De ami tavaly történt, az már minden képzeletet felülmul. Maguk a Gestapó-hóhérok jelentették ki megvetően, hogy ilyen szemét-népet nem láttak: tízezerszámra áradt hozzájuk a névtelen följelentés, — csupa korlátolt, elvakult egyéni bosszu.

Eljutottunk a háború legvégére. Azok az apró filkók, akiket még eddig visszatartott a titkos szorongás a csodafegyverektől, bizonyosra vehető, hogy most fölszabadult dühvel rohannak majd a hatósághoz, hogy visszanyelt, hidegre rakott sérelmüket állami apparátussal toroltassák meg. Még idejében föl kell készülnünk ez ellen! Ismerve népünk förtelmes bosszúálló hajlamát, mindent el kell követnünk, hogy megkíméljük rendőrségünket a fölösleges molesztálástól. Az csak a valódi bűnösökre lenne kedvező, ha agyonterhelnők a politikai osztályt csep-csup ügyekkel. Könnyebben megbújhatnának s még bűnhődésük sem lenne olyan megszégyenítő, ha olyanokkal ülnének egy zárkában, akik később ártatlannak bizonyulnak. Tegyünk gyors, erélyes intézkedéseket, kötelez rá népünk rossz természetének ismerete. (A munkásság, parasztság e tekintetben is jóval több önuralmat, felelősségérzetet tanusít, mint a középosztály.

Aki alaptalanul vádaskodik, közösségellenes: — vonják felelősségre. Aki egyéni sérelmét koholt rágalmakkal akarja fölfujni: sajátmaga a bűnös. Nem hiszem, hogy akadályba ütköznék az sem, hogy közöljék minden vádlottal a följelentő nevét. Sokszor megesett már a világtörténelemben, hogy a gazember úgy próbált menekülni bűne ismerőjétől, hogy mielőtt az kinyitotta a száját, már ő ráuszította a hatóságot.

Ujjászervezett rendőrségünk minden dicséretet megérdemel. Gondosan, lelkiismeretesen végzi az ország-megtisztítás nagy felelősségű feladatát. Mindnyájunknak kötelességünk legmeszszebbmenően támogatni. De támogassuk azzal is, hogy megszabadítjuk az egyéni, alaptalan vádaskodástól. Történelmünk leszoktatott bennünket a közösségi felelősségérzetről; helyezzük a nyilvánosság ellenőrzése alá, s bélyegezzük meg azokat, akik egyéni bosszuvágyukkal csak akadályozzák a hatóságot, hogy minden erejét az igazi bűnösök ellen fordítsa.

JUHÁSZ GÉZA

Egymillió főnyi német haderő letette a fegyvert Dániában, Hollandiában és Nyugat-Németországban

Eisenhower kiáltványa: A németeket szárazföldön, tengeren és levegőben megvertük Norvégia és Csehszlovákia is közelesen felszabadul -- Berlinben sok náci-vezető került a szovjet csapatok fogságába

Mint a „Debreczen” tegnapi számában már jelentette, a Hollandiában, Dániában és Északnyugat-Németországban lévő összes német hadseregek *feltétel nélkül megadták magukat.* A fegyverletétel reggel 8 órakor lép érvénybe. Ime, a legfelsőbb szövetséges főhadiszállás történelmi jelentőségű szövege:

Montgomery tábornagy jelentette a legfelsőbb szövetséges főparancsnokságnak, hogy a Hollandiában, Északnyugat-Németországban és Dániában, továbbá a Helgolandon és a Friesi szigeteken állomásozó összes német csapatok megadták magukat a 21. szövetséges harccsoportnak. A fegyverletétel a csatatéren folyt le és a 21. hadsereggel szemben álló csapatokra vonatkozik.

Hollandia és Dánia lakossága már felszabadult. Dániában új kormány alakul és rövidesen hivatalba lép. Koppenhágából 1940 április óta most érkezett az első tudósítás, amely így hangzik: A dán hatóságok veszik át az ország közigazgatását és az ezzel kapcsolatos munka minden fennakadás nélkül folyik. *A dán rádió kevéssel 7 óra után közölte Dönitz tengernagy utasítását csapataihoz, hogy maradjanak barakkjaikban és úgy várják meg a bevonuló szövetséges csapatokat.*

Norvégia és Csehszlovákia várják a szabadulás óráját, amely már közel van. A nácizmus halálvonaglása Európa-szerte gyors ütemben megy végbe.

Eisehower tábornok tegnap esti kiálványában a következőket mondotta: *A német haderők a nyugati hadszintéren felbomlottak. A németeket a szárazföldön, a tengeren és a levegőben megvertük, egyetlen mentsváruk a megadás.* Délen és északon a németek veresége teljessé vált.

Berchtesgaden, Hitler egykori hegyi otthona a szövetségesek kezén van. Ausztriában *Salzburg és Innsbruck városok elestek.* A Magdeburg körzetében lévő német haderők maradványai megadták magukat egy amerikai hadosztálynak. Egy német páncélos hadosztály a csehszlovák határon harc nélkül megadta magát.

A brit arcvonalon lefolyt feltételnélküli megadásról szóló eseményt az angol rádió tudósítója Montgomery főhadiszállásáról a következőkben írja le: A német *teljhatalommal felruházott megbizottak megérkeztek* a főhadiszállásra, hogy az Észak-Németországban, Hollandiában és Dániában lévő német haderők fegyverletételéről tárgyaljanak. Ez azt jelenti, hogy *legalább 1 millió német katona teszi le a fegyvert, azok a német csapatok, amelyek a kanadai 1. és a brit 2. hadsereggel állanak szemben. Az esemény csak 5 percig tartott. Az aláírás pénteken este zajlott le. Ez történelmi pillanat volt világszerte a britek számára,* olyan pillanat, amelyért 5 évig és 8 hónapig küzdöttek. A német teljhatalmú megbizottak a következők voltak: *Friedeburg tengernagy, Dönitz helyettese, Hintzel* tábornok, az északnyugat-németországi haderők főparancsnoka, aki *Busch* tábornok vezérkari főnöke, továbbá három alacsonyabb rangú német tiszt.

A német kiküldöttek *először csütörtökön érkeztek Montgomery főhadiszállására és ekkor felajánlották az oroszok elől visszavonuló német seregek fegyverletételét.*

Montgomery tábornagy ridegen válaszolt: *Adják meg magukat az oroszoknak.* Montgomery ezután egy térképet mutatott a németeknek, feltárva a Balti-tenger partján lefolyt szövetséges áttörést. *Miközben von Friedeburg megpillantotta a térképet, megtört a tartása és zokogni kezdett. Világos, fogalma sem volt a való helyzetről.* Montgomery ezután közölte, hogy *amennyiben meg akarják kötni a fegyverszünetet, úgy minél előbb döntsenek. Von Friedeburg eltávozott, hogy megtárgyalja a fegyverletételt saját főhadiszállásán, majd a tegnapi napon visszatért teljhatalmú megbizással.*

A német megbízottak Montgomery főhadiszállásán sátorba léptek és gyalulatlan, pokróccal fedett deszkaasztal mellett foglaltak helyet. *A szerződést egy katonai irnok tollával írták alá.* A német aláírások után *Montgomery* marsall irta alá *Eisenhower* nevében.

Bár e megadási feltételek *nem vonatkoznak az ausztriai, délnémetországi német csapatokra, mégis , a végső összeomlás már nem lehet messze. Egy hét alatt kétmillió német adta meg magát két kimagasló brit parancsnoknak: Alexander tábornagynak és Montgomery tábornoknak.*

A londoni rádió megállapítja, hogy *északon most már csak Norvégiában vannak német erők,* de ezek is teljesen el vannak szigetelve és *számuk alig százötvenezer.*

Nyugaton eddig három millió német katona került a szövetségesek fogságába.

Ellenállás csupán három terepzsákban van még, Brandenburg, Drezda körül és Csehországban, illetve részben osztrák földön. Ezeknek a német erőknek a teljes felszámolása már csak napok, esetleg órák kérdése.

Hollandia szabad

Miután a holland miniszterelnök értesült a németek hollandiai megadásáról, rádión jelentette be népe felszabadulását. Most már nyitva áll az út, hogy a nemzeten ejtett sebek behegedjenek. Mindenek előtt köszönetemet fejezem ki — mondotta a holland miniszterelnök — a Mindenhatónak, aki erőt adott a szenvedések elviselésére és azoknak, akik kivették részüket a felszabadításban.

Dánia örömmámorban

Dánia örömmámorban ünnepli felszabadulását. Az éjszaka Koppenhága utcái zsúfolva voltak az ünneplő tömegekkel, akik a dán csapatok zászlóit lengették és hazafias dalokat énekeltek. A királyi palota előtti téren tüntetett a dán lakosság. Keresztély dán király köszönetét tolmácsolta a tömegnek, de nem jelent meg az erkélyen, mert, mint üzente, annyira meg van hatva országa felszabadulása felett érzett örömtől. A lakosság reméli, hogy Montgomery tábornagy Koppenhágába érkezik.

Szovjet hadijelentés

A Szovjet Tudósító Iroda május 4-i hadműveleti jelentése: 2. bjelorussziai arcvonalunk csapatai *Stettintől* északra elfoglalták *Targebow* várost és harccal birtokba vettek számos községet *Wittenbergtől* északra az arcvonal csapatai támadásukat tovább folytatva elfoglalták *Sternberg várost és számos más helységet.* Május 3-án 22 ezernél több német katonát és tisztet ejtettek foglyul az arcvonal csapatai ebben a körzetben és repülőtereken zsákmányoltak 240 ellenséges repülőgépet.

1. bjelorussziai arcvonalunk csapatai Brandenburgtól délre elfoglalták *Belzig* várost és több nagyközséget. május 3-án az arcvonal csapatai 23.700 német katonát és tisztet ejtettek foglyul, míg repülőtereken 57 német gépet zsákmányoltak.

Kiegészítő adatok szerint *Berlinben foglyul ejtettük a birodalmi főváros rendőrfőnökét, a rendőrkapitányság főkapitányát a birodalmi kancellária őrségének parancsnokát, az SS dandár vezetőjét, az egészségügyi főnököt, a Berlin és Brandeburg tartományok Vöröskereszt vezetőjét, a 18. gépesitett hadosztály vezénylő ábornokát.*

A 4. ukrajnai arcvonal csapatai 1000-nél több német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

A 2. ukrajnai arcvonal csapatai *Brno városától (Brünn) keletre harcok közepette elfoglaltak számos helységet.* Az arcvonal többi szakaszán lényeges változás nem történt.

Hogyan telt be Berlin végzete

Moszkva, május 5. (MTI) A szovjet sajtó így ír Berlin elestéről: A németek fővárosában ma szovjet katona jár. A házakon a mi zászlónk leng. Május 2-án a katonai parancsnokság épületéhez zár kocsi érkezett. A kocsiból két szovjet tiszt és egy német katona szállt ki, akiket Weidling tábornok követett. *Weidling még helyben felolvasta hadparancsát, amelyben elrendelte a feltételnélküli fegyverletételt.* Látni kellett volna, milyen arccal hallgatták ezt a Berlinben ragadt tábornokok. Nemsokára még egy kocsi érkezett. Ebben *Fritsche* jött, *Göbbels legjobb barátja és legbizalmasabb munkatársa. Kijelentette ő is, hogy Hitler ügyét elveszettnek tekinti.* Ez az ember négy nappal ezelőtt még azt írta az ujságokban: Berlin helytállása páratlan. De nézzük meg a várost a Reichstag épületébe jó néhány bomba vágódott be. A vörös zászló most diadalmasan leng homlokzatán. Nem messze van innen a híres *Brandenburgi-kapu.* A *lovas csoport,* amely díszíti, szét van lőve. *Itt is ki van téve a vörös lobogó. A kancellária homlokzatán a büszke sas a horogkereszttel pozdorjává tört.* Mellette van a légügyi minisztérium. Ez volt Göring rezidenciája. A sors iróniája, hogy *ezt a házat is bombatalálat tette tönkre.* Csak rendkívül erős légoltalmi pincéje marad meg. A város lakói lassan előkerülnek földalatti búvóhelyeikről. A pékek előtt hosszú sorok állanak. Fogoly katonák mennek el előttük. Egy se néz a foglyokra, akik életuntan, megtörve, borostásan, piszkosan vonulnak tovább. Mellettük szovjet tisztek és katonák. Örömmel tartanak a város központja felé.

Az egyik német adó azt mondta, hogy „Hitler halálával fényes példát szolgáltatott minden német katona számára”. A tények ezzel szemben arra vallanak, hogy *a katonák nem akarják Hitler példáját követni, mert tudják, hogy ez csak a halált, a megsemmisülést jelenti számukra.* A mult hónapban 800 ezer német katona adta meg magát. *Sok pártvezér, főember közkatonaként hamis iratokkal belépett a német hadseregbe, idegen nevek alatt.* Iratokkal a Gestapo látta el őket. Ezek *az álcázott katonák szívesen adják meg magukat,* mert azt gondolják, hogy eltűnnek a foglyok tengerében.

Prága felszabadult

A londoni rádió jelentése szerint Csehországban már nagy mértéket ölt az ellenállási mozgalom. Hír szerint Prága már a mozgalom híveinek kezében van.

LEGUJABB

A szövetséges főhadiszálláson megállapították, hogy az európai partraszállás óta öt millió német katona esett fogságba.

Dr. Frankot, Lengyelország főkormányzóját Berchtesgaden környékén elfogták.

München körzetében két német hadosztály megadta magát.

'A Japán elleni háború

London, május 4. (MTI) Rangunt, Burma fővárosát tegnap elfoglalták a brit 14. hadsereg katonái. Rangun eleste a burmai hadjárat végét jelenti. A Borneo melletti Terakan szigetén az ausztráliai csapatok legyűrik a japánok ellenállását. A harcokban holland-keletindiai csapatok is résztvesznek. A Fülöp-szigeteken az amerikaiak behatoltak Davaoba.

Magyarország története az utóbbi huszonöt évben

A debreceni Szabad Egyetem új előadássorozatát pénteken délután **Juhász Géza** nyitotta meg. Azután dr. **Erős János** tartotta meg előadását a magyar történelem legutóbbi 25 esztendejéről. Rámutatott arra, hogy amikor 1918-ban a 67-es kiegyezés és az álliberális rendszer hatalmi biztosítékai, a monarchia és a wilheminus Németország összeomlottak, a magyar nagybirtokos osztály és a bűvöletükben élő ellenforradalmi rétegek továbbra is erőszakkal ki akarták zárni a politikai életből a magyar parasztság és munkásság tömegeit és a haladó értelmiséget. Előbb fasiszta módszerekkel kisérleteztek, azután az álparlamentizmushoz fordultak, végül **Gömbös** vezetése alatt az általuk bálványozott Németországhoz kötötték Magyarország sorsát. Igy jutott el Magyarország ismét egy olyan katasztrófához, amelyből csak a valódi demokrácia, a népi ellenállás pártjai vezethetik ki. A közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást.

Romániában megkezdődött a pengő beváltása

Nagyváradról jelentik: A román pénzügyminiszter elrendelte az alább felsorolt Észak-Erdély területén található pénzegységeknek kivonását, illetve becserélését:

Egy szovjet pengő egyenlő 27 lejjel, egy magyar pengő egyenlő 27 lejjel, egy szovjet lej egyenlő 5 lejjel.

A beváltás május 14-ig tart. — Azonnal beváltanak magánszemélyeknek 400.000 lejt, egyéni cégeknek egymillió lejt, hivataloknak, intézményeknek ötmillió lejt.

Ezen felüli összegekről egyelőre bont (nyugtát) kapnak az igénylők.

Harmadik népügyészi állást és újabb népbírósági tanácsot állítanak fel

A népbíróság és népügyészség munkája az új népbírósági novella alapján erősen megnövekedett. *Kovács* Kálmán dr. igazságügyi államtitkár debreceni tartózkodása alatti tárgyalások eredményeképen *egy harmadik népügyészi állást* is szerveznek a népügyészségnél és az új népügyész főleg a vidéki nyomozásokat és vizsgálatokat folytatja le. Ezenkívül felállítanak *egy második népbírósági tanácsot,* hogy az ügyek letárgyalása folyamatosan és gyorsabban menjen. A személyek kijelölése most van folyamatban.

Kötelező a cukorrépa termelés

Őry István főispán, mint közellátási kormánybiztos az ország cukorellátásának biztosítása érdekében elrendelte, hogy minden gazda, akinek 5 kat. holdon felüli gazdasága van, köteles ez évben szántóföldi művelés alatt álló ingatlanának 5 százalékán cukorrépát ermelni, cukorgyár részére.

Ezen rendelkezés alól mentesülnek azok a területek, amelyek répatermelésre nem alkalmasak, továbbá azon gazdaságok, amelyek a cukorgyári átvételi helytől 10 kilométernél messzebb fekszenek.

A szerződési ürlapokat a kedvezőbben fekvő cukorgyár fogja rendelkezésre bocsátani. A cukorgyár répavetőmagot hitelezve bocsátja a gazdák rendelkezésére. További részletek megtudhatók a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál.

ÓLOMKRISTÁLY
nagy választékban
Takácsnénál
PIAC-UTCA 22.
Aranyat ezüstöt, ékszert
MAGAS ÁRBAN VESZEK

VILLANYSZERELÉSI anyagokat,
GRAMMAFON alkatrészeket,
MŰSZEREKET veszek.
MAYER cég KOSSUTH-utca 13. sz.

Goldstein Karolin
cég vállal fűzőt, egészségügyi haskötőt, egyenestartót, melltartót. Miklós-utca 5. szám.

Elsősorban az iparnak kell biztositani a gázszolgáltatást

A Világítási Vállalat egész személyzete dícséretreméltó buzgalommal működik közre a villany- és gázszolgáltatás biztosításán. Ennek a buzgalomnak köszönhető, hogy Debrecen e legfontosabb közüzeme feladata magaslatán áll és a nehéz viszonyok ellenére jól funkcionál.

Zökkenők az utóbbi időben csupán a gázszolgáltatás körül vannak. Itt sem a Világítási Vállalat, illetve alkalmazottainak hibájából, hanem rajtuk kívül álló okokból. *Most, a melegebb idő bekövetkeztével, a közönség nagyobb mértékben használja a háztartásokban a gázt, ezért csökken a gáznyomás. Ennek pedig az a következménye, hogy azok az ipari üzemek, melyek gázzal dolgoznak, egyes napokon hosszú órákra kénytelenek üzemüket leállíani.* Hogy milyen kár származik ebből, talán nem kell bővebben esetelni.

Nagyon indokolt az a kívánság, hogy *a gázszolgáltatás terén az ipari üzemek részesüljenek előnyben. A háztartások ne vegyék igénybe a gázt, legalább is ne fokozottabb mértékben.* Ha eddig tudtak fával főzni-sütni, ezután is megtehetik, mert mindennél előbb való a mai időkben az ipari érdek. Úgy tudjuk, hogyha a barátságos figyelmezetés nem használ, úgy energikusabb intézkedések következnek és betiltják a háztartások gázhasználatát.

Megörökitik Bogár László emlékét

Szegeden mozgalom indult meg a demokratikus ifjúság körében, hogy méltóképen megörökítsék Bogár Lászlónak, a nyolc éve tragikus körülmények között elhúnyt főiskolás ifjúnak az emlékét.

1937 őszén egy szegedi főiskolás diák, Bogár László felakasztotta magát, mert fenyegető levelet kapott a berlini Gestapo-tól.

A 22 éves diák tragédiája mögött megdöbbentő, sötét képe húzódik meg az akkori magyar életnek. Bogár László mint harmadéves egyetemi hallgató, német állami ösztöndíjjal kijutott Berlinbe a nyári egyetemre. Alig néhányhetes németországi tartózkodás után váratlanul hazaérkezett és itthon reszkető izgalommal beszéle el, hogy *a nyári egyetem helyett horogkeresztes propagandaiskolába került,* ahol pángermán agitátorokat képeztek ki a dunavölgyi országokba. Tiltakozására az egyik német tanár így próbálta meggyőzni a magyar diákot:

— A te fajtád pusztulásra, halálra van ítélve, legjobb, ha közénk állsz és vállalod az a szerepet, amit reád osztunk . . .

A nemzeti önérzetében vérig sértett szegedi diák élesen visszautasította a náci tanár szavait. Másnap újabb izgalmas jelenet után mint nemkívánatos elemet, kiutasították Németországból.

Bogár László hazatérve, többé nem találta meg nyugalmát. Társait állandóan figyelmeztette, hogy odakintről súlyos veszedelem fenyegeti Magyarországot. Hazájáról Berlinben csak mint „Kulturboden”-ről, egy hódító faj gyarmatáról beszélnek. Isberth berlini egyetemi tanár „tudományos” könyvében és térképén, amelyet később Bajcsy-Zsilinszky Endre is szóvá tett a parlamentben, a Harmadik Birodalom határai a Balatonig húzódnak, sőt más túlzók szerint benyúlnak egészen Erdélybe is.

A szegedi diák itthon megpróbált harcolni a veszély ellen. *Egyik nap fenyegető levelet kapott a berlini propagandaiskolától.* Mi volt a levélben, pontosan sohasem lehetett megtudni. A *szerencsétlen diák még aznap végzett magával.*

Szegeden azóta nem felejtették el Bogár László emlékét. Az ifjúság most mozgalmat indít, hogy diáktársuk életéből és halálából örök intő figyelmeztetőt emeljenek a jövendő számára.

Felhivás

A Debreceni Állami Egyesített Fiúgimnázium tanáregyesülete kéréssel forgult a **Fazekas Mihály gimnázium, Gyakorló gimnázium és a Zsidó gimnázium volt növendékeihez, barátaihoz és szülőkhöz.**

Egyesített gimnáziumuk szeretne visszaköltözni régi helyére: a Fazekas Mihály gimnáziumba. (Volt Reáliskola.) Most erre alkalom kinálkozik, mert az iskola épülete kiürült. Eddig az összes fiúgimnáziumok a Kollégium épületében kaptak otthont. Nem kell azt magyaráznunk a szülőknek, az intézet barátainak és volt növendékeinek, mennyire sok akadályt, nehézséget jelent sok diáknak oly helyen való összezsufolása, az egyik csoport részére délelőtti, a másik csoport részére délutáni tanítás. Mindezek a nehézségek megszünnének akkor, ha intézetünk visszanyerhetné régi iskoláját.

Intézetünk, iskoláink régi épülete igen sok tatarozásra szorul, felszerelése semmi. Pl. székünk egy sincs. Debrecen város vezetősége a mai lehetőségekhez és jelenlegi anyagi helyzetéhez képest segíteni fog, amennyit tud. De önmagunkon is kell segítenünk! Azzal a kéréssel fordulunk tehát a város társadalmához, elsősorban a kedves szülőkhöz, aztán az intézet volt növendékeihez, barátaihoz, **siessenek a segítségünkre!** Megható és megindító volt látnunk, **milyen szeretettel és nagy munkával fáradoztak diákjaink az intézet kitakarításában, helyreállítási munkálatainál. Szinte érezték, hogy az Alma Mater falaink szerető szemei nézik őket.**

Mindenfajta pénz- és természetbeni adományt, juttatást kérünk és várunk és a közös munka sikere érdekében hálás köszönettel fogadunk. Söt: iparos testvéreink munkával is segíthetnek rajtunk.

Fel hát a segítségre!

Erre kér benneteket az **intézet tanártestülete.**

* * *

— **A debreceni rendőrség politikai osztálya őrizet alá vette Kutasi Jenő nádudvari lakost,** akit azzal vádolnak, hogy mint egy utászszázad parancsnoka kegyetlenül bánt a legénységgel és sokat közülök kényszerített a Szálasiékhoz csatlakozásra. Az ügyben folyik a vizsgálat.

— **A Debreceni Iparoskör** f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését az Ipartestület Piac-utca 28. sz. alatti I. emeleti termeiben, amelyre az Iparoskör tagjait tisztelettel meghívom. **Zombor Károly** alelnök.

Szabóvatta
kapható
Balla Balázs
Svetits palota
kapu alatt

Magas napi árat
fizetek szövetért,
vászonért, szönyegért.
Ugyanott kicsiben és
nagyban eladok.
BENKŐ EMIL
Textil kereskedő Piac-u. 59.

Női szandál,
selyem harisnya,
zokni, cérna
ÁDÁM és VAS
Csapó-u. 30.

FÉRFI FEHÉRNEMÜT,
tökéletes szabással készít a Tiszántúli Fehérnemű üzem
Vár-utca 2. szám, félemelet.

Kerámia, porcellán és üveg
tárgyak tökéletes
ragasztása
VERES Kölcsey-u. 18.

Lehetőleg villanyhajtású
Körfűrészt
keresünk tűzifavágásra
Rózsa divat csarnok
Piac-utca 16.

Téglagyárat
bérelnék vagy társulnék
újrendszerű gépeimmel.
Címeket Monti ezredes-u. 5.

Férfi fehérneműt
bélés árúk, selymek, vásznak, harisnyák és mindennemű textilárúk vásárolhatók
Vár-utca 2. szám félemelet.

FÉRFI és NŐI
szövetek
selymek, szabókellékek, cérna és rövidárú cikkek minden választékban, kis és nagy tételben Hatvan-utca 66. szám alatt
Grosznál

Aranyat, ezüstöt, brilliánst
a legmagasabb áron veszi
Kollár órás Kossuth-utca 4.

Fuvarozást újból
megkezdtem konflis-szekerekkel
Rosenfeld László
iroda Teleki-utca

Szabósegédeket és
varrónőket felvesz
KISS URISZABÓSÁG
Alföldi palota.

Villamos és rádió
szerelési anyagokat BRAUN magas áron vesz. József kir. herceg-u. 5. Tanulót felveszek.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Emlékezés Kardos Albertre

Lapok és hatósági tudósítás nyomán ma már — fájdalom — bizonyosnak kell tekintenünk a szomorú hírt, hogy dr. Kardos Albert, a jeles tudós és tanár, ny. reál, majd zsidógimnáziumi igazgató, a Csokonai Kör örökös főtitkára [illegible] a Bécs melletti Göstlinghen örök álomra húnyta le fáradt szemeit. Elmúlásának híre normális viszonyok között is mélyen megilletne bennünket, de ma az egyéni és országos szörnyűség áradatában sokszorosan a szívünkbe markol, mert benne nemcsak egy bölcs ember költözött el, hanem Debrecen irodalmi életének egyik legfáradhatatlanabb és legértékesebb munkása, akivel — joggal mondhatni — egy egész epocha szállott sírba. Mint Gyulai Pál és Beöthy Zsolt kedvelt tanítványa, korán feltűnt már az egyetemen, ugyhogy mint neves ifjú tudós lépett a kilencvenes évek elején a helybeli reálgimnázium egyik katedrájára. A nevelés és tanítás ügye azonban itt is csak részben kötötte le, mert Debrecen kulturális életének alig volt olyan mozzanata, melyben a lelkes tanár részt ne vett s azt sikerre vinni a maga részéről is ne törekedett volna. Amellett szinte lankadást nem ismerő hévvel ontotta kisebb-nagyobb cikkeit, tanulmányait, essayit, amelyek közül legyen elég itt csak futtában megemlítenünk a következőket: A budapesti egyetem bölcsészeti karánál jutalmazott pályamunkáját „*A XVI. század magyar lirai költészetéről*", *A Szilágyi és Hajmási mendáról*", az Athenaeum kézikönyvtárában önállóan is megjelent s új szempontokban gazdag magyar irodalomtörténetét. Majd a Beöthy Zsolt képes irodalomtörténetében közzétett magvas tanulmányait: „*A protestáns korról*" és külön annak „*Vallásos irodalmáról*", *Balassa Bálintról, Debrecen iróiról és irodalmi életéről és Kisfaludy Károlyról.* Nem szólva városunk egész régebbi és újabb irodalmi életét felölelő kisebb-nagyobb cikkeiről: különösen a Kollégiumról és a Csokonai életéről és költészetéről... Valóban főként, amióta a Csokonai Kör titkára, majd főtitkáraként működik a Megboldogult, szívének és elméjének szinte minden nemesebb lángját e kettős kultusz oltárára vitte naponkénti áldozatul. Tanúi voltunk, hogy a Géresi Kálmán két évtizedes elnöksége alatt Kardos Albert volt a körnek állandóan, mindenekben a legfáradhatatlanabb munkása, s még későbbi visszavonulása idején is a legönzetlenebb és legtiszteletreméltóbb választmányi tagja, akinek bölcs tanácsait mindig készséggel és örömmel igyekeztünk magukéivá tenni. De amily hő vonzalommal nézett Kardos Albert irodalmunk nagy klasszikusai és hagyományai felé, épp oly figyelemmel kísérte annak legújabb mozgalmait, támogatta a Csokonai Kör szárnyai alatt felnőtt ifjabb irói és költői tehetségeket. Közülök bizonyára senkit sem annyi elismeréssel, mint szegény, korán elhúnyt, tragikus sorsú barátunkat, Oláh Gábort, akit halála után talán még melegebben méltatott, eszményeivel és törekvéseivel együtt még illetékesebben magyarázott.

Mindezt most csak futólag Róla, mintegy fájdalmas sóhajtást, immár az örökkévalóságba tűnő alakja után, de egyúttal emlékeztetőül is e ma romokba temetkezett városnak, Petőfi egyik gyönyörű elégiájának sorait idézve búcsúzóban (némi változtatással): „Vagy nem méltó-e rá, hogy Debrecen szívében hordja emlékét annak, ki Debrecent mindig szívében hordozá"?!

Pap Károly

Amig Debrecen eljutott a felszabadulásig

Reményi József naplójából

Október 17.

Ma reggel arra ébredtem, hogy valaki rázza a vállam. Béla. Még félálomban voltam, de amit hallottam, az egyszerre kijózanított:

„— Gyere, tünjünk el, *csendőrök jöttek a házba és minden katonaköteles férfit elhajtanak!*" Egyszerre talpraugrottam és átszaladtam a túlsó szobába. Az ablakban a redőny résein át figyeltem, hogy *kerékpáros csendőrök az utcán mindenkit sorbaterelnek.* Hová? Minek? Meddig? Senki sem mondta. A Csapó-utca felől már hosszú sorok jöttek a város szívébe. Azokat is ágyukból rángatták ki ezek a rabszolgahajcsárok. Amelyik férfi csak mozgatni tudta kezét-lábát, azt kérlelhetetlenül sorbasanyargatták. Az egyik csendőr már éppen indította a menetet, amikor a Nagytemplom felől egy fiatal pár sietett errefelé, kezében kis táskával. Megállították őket. A nő hiába jajveszékelt, nem volt könyörület. A férfit beállították a sorba.

Egyszerre nehéz csizmadobogást hallok a lépcsőn. Eszembe jut, hogy az ajtót a nagy sietségben elfelejtettem bezárni. Valaki belöki az ajtót. Félig megfordulok, de nem merek hátranézni. Állok, mintha meghipnotizáltak volna. Merően nézek a falra, ahonnan egy tündérszép, azóta halott kislány néz le szelíden rám. Mintha nála keresnék menekülést, finomívű, felholdazott szemöldökére tapad a tekintetem. Ugy érzem, hogy évek repülnek tova a fejem fölött.

Erős hangot hallok: — Tessék lemenni az utcára!

Lementem és sorbaálltam. Homályosan kóvályog a fejemben, hogy ilyen szomorú lehetett valamikor *a gályarabok menete. A sor a repülőtér felé kígyózott.* A detonációk hangja egyre erősödött. A mikepércsi út végén magyar rohamtüzérek robogtak el mellettünk — *visszafelé.* — Ne menjenek tovább — ordította az egyik katona. — A repülőtér másik végén oroszok vannak! Tanácstalanul megállottunk, de a mellettünk kerékpározó csendőr ránkrivallt: — Tovább. Amíg parancsot nem kapunk a megállásra, megyünk!

Balra tőlünk megszólal egy géppuska.

Fedezés! A fejünk felett ijesztő vijjogással repülnek el a gránátok. A mindent *elsepró ágyútüzben hozzá kell kezdenünk lövészárkot ásni.* Túl vagyunk az első vonalon, kivittek bennünket *a senki földjére.* Nézem a keservesen mélyülő lövészárkot és arra gondolok: Sztalingrád ide sokszáz kilométer s onnan ellenállhatatlanul eljöttek az oroszok. És most éppen mi fogjuk feltartani rohamukat ezekkel a nyomorúságos lyukakkal? És ásunk egyre keserűbb lélekkel, riadozó szívvel. *Egyre többen dőlnek ki közülünk*, de nekünk tovább kell ásni. Vagy két óráig kecmeregtünk, amikor egy éppen nekünk irányított pergőtüz sepert végig a vonalunkon. *A két csendőr-hajcsár egy pillanatnyi szünetben felpattant a kerékpárra és minket faképnél hagyva, menekülni kezdtek.*

Nekünk sem kellett több. Ásót, lapátot elhajítva, rohanni kezdtünk a város felé. Úgy futottunk, mint aki tudja: ettől a futástól függ az élete.

A Nagyhídon irtózatos detonáció szinte a földre vágott. Valaki elkiáltotta magát: *A németek felrobbantották a Vagongyárat!* Lihegve szaladtam tovább. Az egyik mellékutcában a kapualjba behúzódva két embert láttam. Futtában elkaptam az egyik szavát: — Majd csinál itt rendet Szálasi!" Még ebben a halálos veszedelemben is olyan érzés fogott el, mint mikor az ember a csatornából hirtelen patkányt lát előbújni.

A Kossuth-utcán egy germán feszegette puskatussal az egyik ékszerüzlet redőnyét.

(*Folytatjuk.*)

Felemelték a köztemetői díjszabást, a Népfürdő belépődíját

Városi ügyek a jog- és pénzügyi bizottság előtt

A jog és pénzügyi bizottság pénteken délután ülést tartott dr **Vass** Károly tb helyettes polgármester elnöklete alatt. Közölte, hogy **Pataky** József városi műszaki felügyelő, műszaki tanácsos beteg és helyette **Károlyi** Sándor műszaki tiszt ismerteti a műszaki ügyeket.

ÁREMELÉSEK

A jog és pénzügyi bizottság hozzájárult a városi gazdasági vasút személy- és árufuvarozási díjtételeinek felemeléséhez. Utoljára 1938-ban állapították meg a díjakat, majd ideiglenesen ez év januárjában. Most általában 100 százalékos áremelést mondott ki a bizottság.

Felemelték a köztemetői díjtételeket is. Utoljára 1942-ben állapították meg a díjtételeket. **Az emelés átlagosan háromszorosa** az eddigi díjaknak, így a díszsírhely családtagoknak 650-ről 2500 pengőre, egyszerűbb táblasírhely 65 pengőről 200, illetve 26 pengőről 80, 13 pengőről 40 pengőre emelkedik. Háromszorosra emelkedik a ravatalozó díjszabás is, így a díszravatalozó díja **500 pengő** lesz. A bizottság több hozzászólás után elfogadta az emelést. Felemelték a magán felek kérelmére, a magán felek érdekét szolgáló hatósági helyszíni eljárások, szemlék, vizsgálatok után szedhető díjakat is, általában tízszeresre. Igy bérházban liftvizsgálat 8 pengő helyett 80 pengő lesz. A díj fele a városé, fele a vizsgálatot tartó tisztviselőé, de ezt a munkát csak hivatalos időn kívül végezheti el.

Felemelte a bizottság a világítási vállalati nyug- és kegydíjakat is.

3.— P LESZ A NÉPFÜRDŐ DÍJA — VASÁRNAP NYILIK

Megállapították a Népfürdő használati díját is **személyenként 3 pengőben. Szabó** Kálmán polgármester egyben bejelentette, hogy a **Népfürdő vasárnap megnyilik.** A Nagyerdei fürdő javítási és helyrehozatali munkálatai még folynak, a nagyerdei strand május második felében nyilik meg, annak díját is emelik, de az összeget később állapítják meg. A polgármester tárgyal a Helyi Vasúttal a Népfürdőre és a Nagyerdei Fürdőre vonatkozólag kombinált villamos-fürdőjegyek újbóli bevezetésére.

Molnár József javasolta az iskolás gyermekek ingyenes, vagy méltányos áron való fürdőztetését. A polgármester támogatta az indítványt és az iskolás gyermekek csoportosan, tanítóik és tanáraik vezetése mellett 50 százalékos kedvezménnyel használhatják a népfürdőt, a Napközi Otthonok gyermekeit ingyen viszik ki a fürdőbe. A polgármester bejelentette azt is, hogy a **nagyerdei uszodában, a hideg medencében alkalmat ad a sportoló ifjúság sportszerű edzésére és versenyzésére is az egyesületek útján.**

ÚJ KÁVÉHÁZ.

Kérelmet terjesztett be **Csócsits** Lajos, a Gambrinus Étterem tulajdonosa. Ajánlatot tett a Gambrinus melletti, Dobozi átjáróban levő városi helyiségek bérletére, ahol régebben a Köztisztasági Hivatal és Körzeti Élelmiszerjegyhivatal volt és ott kávéházat nyitna. 3000 pengő évi bért ajánlott, azonkívül 40.000 pengőbe kerülne a javítás, helyiség rendbehozatala.

Dr. **Lévay** Zoltán támogatta a javaslatot. Szükséges — mondotta — Debrecenben kávéház közérdekből is. Anyagi szempontból a város érdekeit is szem előtt kell tartani. A bizottság elfogadta, illetve teljesítette Csócsits kérelmét és ajánlatát, és a Passageban a megfelelő útrészt is biztosította számára jogelismerési díj fejében.

A VÁROSI ERDŐSÉGEK MENTESÍTÉSE.

Dr. **Szabó** Gyula tb. tanácsnok ismertette azt az előterjesztést, amelyben Debrecen város tulajdonát képező erdőségeknek a földbirtokreform alól való mentesítését kérik. Rámutatott arra, hogy a 28.000 hold erdőség jövedelméből, az erdőhozadékból szociális és kultúrális célokra hatalmas összegeket fordított a város és ha elesne ettől a jövedelmétől, nem tud áldozni ily célokra. De a fára Debrecen város és lakossága szempontjából is szükség van a tüzifaellátás biztosítása miatt. Ezért olyan felterjesztéssel fordulnak az ideiglenes nemzeti kormányhoz, hogy mellőzzék az állam tulajdonába való átvételt és az erdőségek továbbra is a város tulajdonában maradjanak. A bizottság ilyen javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

FELEMELTÉK AZ ARANY BIKA SZÁLLÓ ÁRAIT.

Az Arany Bika Szálloda Rt. kérte a szálloda adójának és bérleti összegének elengedését. A számvevőség megvizsgálta az Arany Bika üzemmenetét és javasolja a szállodai szobák árának felemelését. A szobaárak kategória (udvari, utcai, egyágyas, kétágyas stb.) szerint **55 pengőtől 140 pengőig terjednének.** Az adóelengedés és bérelengedés kérdésében akkor határoz a bizottság, ha megtekinti a felemelt szállodai árak után a szálló üzleti könyveit a forgalom, illetve a bevétel, kiadás szempontjából.

A VÁROSI EGYENRUHA KIADÁSA.

Váratlanul hosszú vitát eredményezett a városi egyenruházott alkalmazottak részére egyenruha beszerzéséről szóló előterjesztés. A város a szabályrendelet értelmében 365 városi alkalmazottat volna köteles téli-nyári egyenruhával, sőt többeket lábbelivel is, de ez az utóbbi években nem történt meg rendszeresen, sőt egyáltalában nem. Most hatalmas összegbe kerülne a ruhabeszerzés és erre fedezet sincs. A városnak sikerült 80 személy részére nyári ruhaanyagot beszerezni és dr. **Harsányi** Imre tb. tanácsnok javaslata az volt, hogy azok kapják elsősorban, akiknek a foglalkozásuk után feltétlen szükséges, így 40 tűzoltó, 6 fertőtlenítő altiszt, 20 kocsis és a 14 fennmaradó helyet a méltányosság alapján osszák ki. Hosszas vita alakult ki, s végül is úgy határozott a bizottság, hogy az előadó által javasolt **80 személy részére adnak nyári egyenruhát, de saját költségen kell megvarratni.** Azokat, akik nem kapnak anyagot, a varrásdíjból megtakarított összegből némileg **kártalanítják, átlagban 300 pengővel.** Akik kapnak egyenruhát, de nem volna pénzük a megvarratáshoz, azoknak a város előlegezi az elkészítés díját, de hat hónap alatt részletekben levonja. Általában rendezni kívánják az egyenruhaszolgáltatást és későbbi esetleges perek elkerülésére javasolják a közgyűlésnek, hogy az egyenruhaszolgáltatást kimondó városi határozatokat függessze fel.

Több kisebb ügy letárgyalása után ért véget a többóráig tartó ülés.

KABÁTOK KOSZTÜMÖK ízléses kivitelben

MÓZSIK LÁSZLÓ női divattermében **Vár-u. 4.**

STEINER ócska vasüzletet megnyitottam.

ifj. PAÁL JÁNOSNÉ

Eötvös-u. 110.

Nincs zsírod?

TERMELJ NAPRAFORGÓT

Gondolj a holnapra is.

Magyar Közellátásügyi Minisztérium

BÚZÁT, ROZSOT ÁRPÁT, TENGERIT

a

legmagasabb áron vásárolunk.

HORTOBÁGY MŰMALOM

NŐI és LEÁNYKA RUHÁK

fehérneműek, női és férfi kötött áruk, taft és ripsz szalagok SZÉP VÁLASZTÉKBAN.

KERECSEN DIVATHÁZ

Csapó-utca 8.

Szappannak való zsíradékot faggyút, olajat veszek

SALGÓ szappanüzem

Ajánlatokat ADORJÁN LÁSZLÓ céghez. Ferenc József-u. 83. (udvarban)

NIAGARA

SZIVATTYÚT 220 VOLTOST VESZEK. AJÁNLATOT „MAGAS ÁRAT FIZETEK" jeligére a KIADÓBA KÉREK

ÉPITKEZÉSI VÁLLALKOZÓK és ÉPITKEZŐK FIGYELMÉBE!

Ajánlok helyi raktáramban, vagy Debrecenbe beszállítva, megbízottamnál átvéve: **nádszövetet** (stukator nádat) négyzetméterenként 6 sorban szőve 6 pengő, beszállítva 6.50 pengő árban; **padlónádlemezt:** 2 méter hosszú, 50 cm széles 5 cm vastag, 8 sor drótban préselve 45 pengő, beszállítva 50 pengő árban

HOLGÁS JÓZSEF nádszövő

Bihar-megye. OTTOMÁNY

Érdeklődni lehet megbízottamnál: **Kovács Lajos** Debrecen, Csillag-utca 41. szám alatt.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Társulnék

100—200.000 pengőig biztos üzlethez, vállalathoz, esetleg nagyobb összeggel is. Kimerítő leveleket a kiadóba kérem. „Biztos" jeligére.

Uj szövetkezet születik az első szabad májusi verseny keretében

Az alkotmánynok jegyében kelt életre az új demokratikus népi Magyarország.

Nem véletlen, hogy Debrecen város ősi talajából nőtt ki az első **független** nemzeti demokratikus **kormány**, majd a földreform, mely milliók és milliók évszázados vágyát és kívánságát teljesítette.

Az sem véletlen, hogy éppen Debrecen városában élő és dolgozó szellemi és fizikai munkások körében, annak kezdeményezéséből kelt hódító útra az az eszme, mely az egyenlőség és testvériség jegyében kovácsolja egy testté és egy lélekké azokat.

Köztudomású, hogy a háború nyomorúságos elviselhetővé tételére egyes közületek részben belső támogatásból, részben az egyes tagjai hozzájárulásából élelmiszer, illetve árúbeszerzési csoportokat létesítettek.

A javak és termelvények, a változott viszonyok után olyan nagy kereslet tárgyai lettek, hogy kisebb erkölcsi és anyagi tőkével rendelkező árúbeszerző csoportok részben, vagy egyáltalán nem tudták az igényeket kielégíteni, hanem a **meg nem szervezettség** hiánya miatt egymás között is, akaratuk ellenére olyan árúkonkurrenciát idéztek elő, hogy azok működése se nem szociális, se nem gazdaságos.

Ennek az egészségtelen helyzetnek a rendezése késztette a debreceni **közületi, szellemi** és **fizikai munkásokat arra**, hogy a májusi demokratikus alkotások jegyében létrehoznak egy **szövetkezetet,** amely szerves kiegészítője lesz Debrecen gazdasági éltének.

Termelni és fogyasztani észszerűen, ez a racionális nemzedék jelszava. Ez az alapja a jólétnek és gazdaságnak, anélkül az élet rideg, céltalan, eredője minden bajnak, nyomorúságnak.

A debreceni szellemi munkás tintás keze soha el nem váló őszinte becsületes magyar érzéssel kapcsolódjon egybe a fizikai munkás olajos, kormos, kérges tenyerével abban a nagy célkitüzésben, alkotásban, melynek létrehozása jelenlegi pogramunk.

Félre a kishitűséggel, az egymás kárára éléssel, legyünk egy testté, egy lélekké, ember és ember közötti különbség nélkül.

Legyen a mi elhatározásunk az országépítő munkának egyik láncszeme, követendő példája. Alkossunk, gyarapítsunk Isten segítségével a haza, család javára.

Alkotnunk kell és akaratunk elhatározássá, tetté fog válni. Fogadják szívesen egy akaratként szövetkezetünk megalakulására kiadandó meghivót, jöjjön el mindenki, férfiak és nők, ténylegesek és nyugdíjasak. Érezzük meg egymás kezén át az egyetértés magasztos eszméjét, alkossuk meg a **Debreceni Szociális Szövetkezetet**, legyünk annak tagjai szívvel, lélekkel, minden erőnkkel, mert egyesülésben az erő, hatalom, jólét, boldogság.

Legyen ez a szövetkezet a mi éltetőnk, táplálónk.

Részletes felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgálnak az egyes foglalkozási ágak, illetve üzemek szakszervezetének árúbeszerző csoportjai. Különösen felhivjuk a szakszervezetek és a szakszervezeti ügyekkel foglalkozó dolgozók figyelmét a szövetkezet megalakulására, jövőbeli céljaira és szükségességére.

Az alapító bizottság nevében: a megyei tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a városi tisztvielők és alkalmazottak szakszervezete, a debreceni MÁV tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a postai alkalmazottak szakszervezete, a pénzügyi tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a nevelők szakszervezete, az igazságügyi tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, az OTI tisztviselők és alkalmazottak szakszakszervezete, az erdészeti tisztviselők és alkalmazottak szaszervezete, a HÉV. tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a Világítási Vállalat tisztviselői és alkalmazottai szakszervezete, a dohánygyári tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a munkaügyi tisztviselők és alkalmazottak szakszervezete, a rendőrség.

PÉTER BÉLA

állatkereskedő cég

Budapest, VI., Eötvös-utca 4.

ÉRTESITI ÜZLETBARÁTAIT ÉS ÜZLETFELEIT,

hogy ismét készségesen **áll** rendelkezésre mindenféle állat- és terményértékesítési ügyben. **Minden tételt felvásárol. Termelési és hízlalási szerződéseket köt. Előleget folyósít.**

A társadalom megmozdulása a deportáltakért

A deportáltak intézőbizottsága dr. **Nádasi** István ügyvezető elnöklete mellett, a társadalom minden rétegének bevonásával, nagyszabású megbeszélést tartott. Az intézőbizottság elhatározta, hogy a deportáltakkal szemben elkövetett fasiszta gaztetteket úgy erkölcsi, mint anyagi formában jóvá kell tenni. E célból Végh Dezső h. polgármester közölte Debrecen város polgármesterének azt az elhatározását, hogy a **deportáltak részére érkezésüktől számitott 30 napig magasabb kenyérfejadag kiadását rendelte el.** A jelenlevő Kőváry Marcell ezredes, 6. ker. honvéd parancsnok közölte, hogy a honvédség a deportáltak részére az állomáson külön étkeztető állomást állitott fel, ahol a deportáltakat érkezésükkor már meleg étel várja. A honvédség ezzel is demonstrálni akarja, hogy semmi közösséget nem vállal a fasiszta magyar hadsereggel és mindent elkövet, hogy a deportáltakon esett sérelmet a rendelkezésre álló eszközeivel jóvátegy.

Dr. **Nádasi** István ügyvezető bejelentette, hogy a deportáltak részére két konyhát állitottak fel, az egyik a József kir. herceg-utca 26. szám alatt, a másik a Széchenyi-utca 15. szám alatt működik és ahol naponta közel 600 személy étkezik. Ugyanesak bejelenti dr. Nádasi István ügyvezető, hogy a **Joint útján, amerikai segitséggel naponta 40—50.000 pengőt fizetnek ki a deportáltak részére,** de a Joint pénze már fogytán van és ez magában véve nem is elegendő segitség, mert a leromlott fizikai állapotban megérkezett deportáltak a személyenként kapott 4—500 pengős gyors segitséggel csak pillanatnyilag vannak megsegitve, de ezzel még nincs elintézve sem a ruházkodásuk, sem az élelmezésük kérdése.

Friedmann József a szakszervezetek megbizottja a társadalmi segitségnek olyan formáját látja szükségesnek, hogy a fizikai munkások, ha szakképzettek, **a szakszervezeteken keresztül helyeztessenek el a többi szervezett munkásokkal együtt.** Értelmiségi szakmában csak azoknak van helyük, akik azelőtt is abban működtek. Akinek a **mezőgazdasághoz van kedve és hajlama,** azokat hozzá kell segiteni ahhoz, hogy a mezőgazdaságban helyezkedhessenek el. Akik deportálásuk előtt a kereskdelemben tevékenykedtek csupán csak ezek kaphassanak engedélyt üzletnyitásra, ezeket régi jogaikba vissza kell helyezni.

Kővári László iparrevíziót javasol és kéri, hogy a bizottság keresse meg az iparhatóságot, hogy az 1938. óta nyert iparengedélyeket vegyék revizió alá. Azoktól, akik a multban politikai érdemek alapján kapták meg az ipart, vagy németbarát, fasiszta multtal rendelkeznek, az iparjogositványt el kell venni.

Gyulaházi Jenő, a Zsidó Szövetség elnöke megértést kér a magyar társadalom részéről a deportáltakkal szemben, akiknek a rajtuk lévő ruhájukon kivül semmijük sincsen, érthető tehát sokszor az elégedetlenség a deportáltak részéről, különösen olyan esetekbenben, amikor az államrendőrség politikai osztályának nyomozása során megállapitást nyert, hogy **vannak olyan egyének, akiknek a lakásában 60 selyempaplan és több berendezési tárgy van felhalmozva.**

Kővári László ismerteti a kommunista párt álláspontját a deportáltakkal szemben, amely **semmi körülmények között sem hajlandó támogatni a zsidó kapitalistát, még ha deportált akkor sem,** viszont igen nagy mértékben szándékszik segitségére lenni a proletárzsidóknak.

Isbéthi, a Vöröskereszt elnöke sürgeti a lakáskérdés mielőbbi rendezését és kéri, hogy **elsősorban olyan egyének részére adjanak lakást, akinek nincs fedél a fejük felett és csak másodsorban jöhessenek számitásba azok, akik egyik lakásból a másikba akarnak átköltözni.** A Zsidó Szövetség élén a régi vezetők közül a reakciós elemeket már régen kizárták, a Szövetség vezetősége csupa kisemberekből áll és csupán csak addig fog működni amig a deportáltakat a társadalom a termelő munkába be nem kapcsolja.

Valló tanácsnok elismeri, hogy a lakáshivatal ügykezelési rendszere nem felel meg a mai igényeknek, **de nincs most idő arra, hogy az átmenetet meg lehessen csinálni, mert ahhoz legalább 2—3 napi abszolut szünet kellene.**

Végh Dezső h. polgármester a lakáskérdésben utal arra, hogy Debrecen városában igen sok lakás van lebombázva és ehhez épitőanyag nem áll rendelkezésre, éppen ezért kellő megértéssel fogadják a deportáltak a mai nehéz időket, ő ugyan polgármesterhelyettes és mégis egy kis oduban lakik és igy megértést kér a deportáltak részéről.

Dr. **Nádasi** ügyvezető javaslatára az intézőbizottság elhatározta, hogy Debrecenben és az egész Tiszántúlon nagy gyüjtést rendez a deportáltak érdekében. Május hónap a deportáltak hónapja lesz.

Hollósi tisztifőorvos jelenti, hogy **19 kiütéses tífusz megbetegedés történt** az utóbbi időben a városban és ezért a deportáltak részére szóló segitség csak akkor adható át, **ha a deportált már fertőtlenitve volt.**

Dr. **Nádasi** István ismerteti a debreceni egyetemi tanács átiratát, amely messzemenő segitséget igér a deportáltak részére. **Az egyetemi beiratkozási időt a deportálásból visszaérkezettek részére meghosszabbitja.** A deportálásból visszatért és felvett egyetemi hallgatókat a legméltányosabb tandijkedvezményben részesiti. **A deportálásból visszatértek a klinikán ingyenes gyógykezelésben, illetve vizsgálatban részesülnek.** A deportálásból hazatért egyetemi hallgatókat menzasegélyben részesiti. Az egyetem rectora a deportáltak megsegitésére az egyetemen belül gyüjtést rendez.

Dr. **Major** Pál a város szociális ügyosztálya részéről bejelenti, hogy a deportált betegek ingyenes gyógyszerellátásban részesülnek.

Ezután az inézőbizottság elhatározta, hogy a honvédség, a Demokratikus Ifjúsági Szövetség, a Magyar Demokratikus Nők Szövetsége, az iskolák és tanintézetek bevonásával általános gyüjtést és gyüjtőnapot rendez, amely úgy természetbeni javak, mint pénz gyüjtésére irányul. Egyhangúlag elhatározza a bizottság, hogy a deportáltakon való segités hazafias kötelesség és abból Debrecen társadalmának egyetlen tagja sem vonhatja ki magát, példát akarván ezzel mutatni arra, hogy a demokratikus szellemű új magyar társadalom mindent elkövet, hogy a deportáltak végre emberi hajlékhoz és emberi sorba jussanak.

Költözik a Lakáshivatal

Értesítem a város lakásigénylő közönségét, hogy a lakáshivatal eddigi helyiségeiből a Csapó- és Burgondia-utca sarkán lévő *Iparostanonciskola I. emeleti 2—6. számú helyiségeibe költözik* át és emiatt f. évi május hó 7-én és 8-án *(hétfőn és kedden) hivatali szünetet tart.*

A hivatal *további működését május 9-én kezdi meg.*

A lakáshivatal új helyiségének bejárata a Iparosanonciskola főbejárata. Polgármester.

A selyemhernyótenyésztés jelentősége és gubóár

Napjainkban, amikor a nyersanyagokért folyó küzdelem korszakát éljük, fokozattabban fordul a figyelem olyan anyag felé, mely az emberiség számára fontos, sőt nélkülözhetetlen. Ilyen anyag a hernyóselyem. A selyemhernyóterjesztés tehát nagy jelentőséggel bir.

A magyar kormány a selyemgubó beváltási árát az 1945. évre jelentős mértékben felemelte:

I. oszt. gubó ára kg-ként 20 kg-on felül 25 pengő (7 P helyett). I. oszt. gubó ára kg-ként 20 kg-on alul 20 pengő (5 P helyett). II. oszt. gubó ára kg-ként 5 pengő (2.50 helyett). III. oszt. gubó ára kg-ként 1 pengő (30 fillér helyett).

A debreceni m. állami selyemtenyésztési felügyelőségnek minden nagyobb városban és községben vannak selyemtenyésztési felvigyázói, kik a felügyelőség utasításai szerint utmutatással és hernyóval látják el a tenyésztésre vállalkozókat.

Minden magyar ember kötelessége arról gondoskodni, hogy az ország gazdasági, egészségügyi és ipari újjáépítésében nélkülözhetetlen **selyem legalábbis minimális mennyiségben rendelkezésre álljon.**

Jelentkezzünk minél többen selyemhernyótenyésztésre. Debrecen városában jelentkezés Nagy Sándor felvigyázónál Miklós-u. 23. szám és a téglavetőben Czuprik Mihály Pósa-utca 36. szám alatti felvigyázónál.

A kis selyemhernyók kiadása a napokban megkezdődik, s azt ott ingyen tenyésztési papirokkal és utasítással átvehetik.

A debreceni cserkészkerület ismét megkezdi működését

A legutóbb megtartott cserkészmegbeszélésen Török Károly cserkésztisztet bizták meg a kerület megszervezésével és vezetésével. Felkéri a helyi csoportok vezetőit és cserkészeit, hogy Arany János-utca 26. sz. alatti ideiglenes kerületi helyiségben f. hó 11-én, pénteken d. u. fél 5-re megbeszélésre megjelenni szíveskedjenek.

Megbeszélés tárgya: A csapatok megindulása, kerületi megszervezése. A cserkészetnek az eredeti cserkész-alapokra lefektetése, próbarendszer kialakítása, cserkészpark ügye.

Felkér minden régi cserkészt és vezetőt, hogy a megbeszélésen feltétlenül vegyenek részt, a gondolataival, önkéntes munkájával legyen segítségére a mozgalmunknak a cserkészet újjáteremtésében.

Kerületi parancsnok.

A helyőrség honvédségének május elsejei magatartásáról

Az új népi hadseregnek a május elsejei nagy szabadságünnepi demonstrációs részvétele mind annyiónkat örömmel és bizakodással töltött el. Ezzel **Kővári Marcel** ezredes, kerületi parancsnok május 3.-án kelt napiparancsában foglalkozik. Összefogásra való törekvés, a közös célért való küzdelem kihangsulyozása jellemzi a kerületi parancsnok parancsát, melynek néhány mondatát érdemesnek tartjuk közölni.

„Május hó elsején a Vörös Hadsereg Debrecenben hősihalált halt tisztjeinek és legénységének emlékmű leleplezési ünnepélyére **kivonult csapatok példás és fegyelmezett magatartásukkal az ünnepélyen résztvevő szovjet katonai küldöttségek vezetőinek, — különösképen pedig az ünnepélyen megjelent polgári közönség viharos tetszésnyilvánítását érdemelte ki.** Továbbá azzal a példás magatartással is, melyet a helybeli pártok által május elsején rendezett ünnepségeken egyen és polgári ruhában megjelent honvéd egyének tanusítottak és amellyel példát mutattak.

A május elsejei ünnepségeken tanusított **jó szellemmel és fegyelemmel bebizonyították az összes alárendelt legénység, tiszthelyettesek és tisztek, hogy átérzik az új magyar honvédség nagyfontosságú szerepét.** Tudják, hogy a rombadöntött ország ujjáépítésében rájuk is nagy szerep vár. Ha a honvédség ezen szelleme átterjed mindenkire, úgy biztosan remélhető, hogy a ma még széthúzásban élő magyar testvéreink minden rétege összefog és a fasiszták által elpusztított országot e közös munkával mielőbb felépíti és virágzóvá teszi."

Debreceni honvéd bajtársak.

A Magyar Közlöny debreceni árusítása

A Magyar Közlöny, — amely a kormány hivatalos lapja és a közérdekü rendeleteket, kinevezéseket stb. tartalmazza —, amióta a magyar kormány elköltözött Debrecenből, egyáltalán nem kapható. Hivatalosan, de magánfeleknek is nélkülözhetetlen a Magyar Közlöny.

13 szám jelent meg Debrecenben és azóta a 17. szám is megjelent Budapesten, vagyis négy szám nem érkezett meg Debrecenbe és a hivatalok, jogkeresők, magánemberek teljes bizonytalanságban vannak és fontos rendeletekről nem szerezhettek tudomást. Az illetékes tényezőknek gondoskodni kellene, hogy a Magyar Közlöny hiányzó számait és továbbmenően a megjelenő számokat megkaphassa a közönség régi helyén is, a Méliusz könyvkereskedésben.

Hirdetmény

Értesitem a város lakosságát, hogy *a pontos időjelzést f. hó 6-ától,* vasárnaptól *déli 12 órakor* adják a légvédelmi szirénák egy hosszú jelzéssel. Polgármester.

Gazdák figyelmébe!
Rizskorpa kapható.
Józsa, Hatvan-u. 53.

AUTÓ roncsot és alkatrészeket, bármilyen gépréészeket, ócska vasat, öreg tűzhelyet napi áron adok és veszek. GOMBOS vastelep. Arany János-u. 5.

Veszek
cukrot, mézet, mákot, diót, vajat, tojást. **Drexler cukrász,** Kossuth-u. 6. és 22.

Lámpabél, rollózsinór, köppeek, mécsbél nagyban kapható Hatvan-u. 6.

TEXTILÜZLET

Selyemharisnya kendők és mindenféle női ruhaaanyagok kaphatók Hatvan-utca 6. szám

TEXTILÜZLET

Női szabósághoz,
férfi segédet, segédlányokat és tanulót felveszek. Molnár, Szent Anna-utca 8. szám.

Márkás áruk!
ILLATSZEREK, SZÉPÍTŐSZEREK, EGÉSZSÉGÜGYI GUMICIKKEK, HAJOLAJAK stb.
legnagyobb választékban
SOLTI Sas-utca 2. sz.

Lucerna eladó
vagy természetben is.
Szekfű-u. 19.

Üzletünk vezetését
személyesen átvettük. Hajfestés, tartós hullám, kozmetika békebeli anyagokkal.
id. és ifj.
Komáromi Józsefné
József kir. herceg-utca 3. sz.
(Bika-bérház.)

Propaganda-szakember
festő, kirakat-kiállitásrendező elhelyezkedne vállalatnál, politikai pártnál, szinháznál. „Univerzális" jeligére kiadóba.

Mielőtt arany, ezüst briliáns ékszerét eladja, mutassa meg
Szelecsényinek
Sas-utca 2. szám

Magánnyomozó
Gálocsy, Zöldfa-u. 3. Rendőrségi és 20 éves magángyakorlatával nyomoz, informál vagyoni, személyi, családi ügyekben. — Leír, másol Gálocsyné
irodája, Zöldfa-u. 3.

HIREK

MENTSD MEG A NAGYTEMPLOMOT! ADAKOZZ FELÉPITÉSÉRE!

— **Csapókerti templomban** május 8-án este 7 órakor folytatódik a nagykilenced Szt. Antal tiszteletére, a világbékéért és családjaink jólétéért. Az ájtatosság szónoka ismét P. Bánhegyi Lehel O. F. M. ferences missziós atya lesz.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap d. e. 10 órakor van istentisztelet.

* **Gál Gyula** és **Kmetty Magdolna** május 9-én, szerdán d. u. fél 4 órakor tartják eskuvojüket a Kossuth-utcai templomban. Rokonaikat és ismerőseiket szeretettel meghivják.

* **Csabai Ferenc és Tóth Klárika** Hajdúsámson, május elsején házasságot kötöttek.

— **Egy szegény asszony elvesztette penztarcaját,** közmunkalapjával, bejelentőlapjával és új kenyérjegyével együtt. Becsületes megtalálója adja le jutalom ellenében Török Bálint-utca 18., özv. Szabóné cimén.

Költözik a Törvényszék. A debreceni Törvényszék visszaköltözik régi épületébe, a Törvényszék Verbőczy-utcai frontjára az első emeletre. Ideiglenesen az Itélőtábla épületében volt a Törvényszék. A költözést szombaton kezdték meg s hétfőn is folytatják. A Járásbíróság továbbra is az Itélőtábla épületében marad.

* **Ertesítés.** A Szárnyaskerék Önsegélyző Egyesület f. hó 6-án vasárnap d. e 10 órakor tagértekezletet tart. Minden tagot várunk.

* **Eisler Géza** bőr- és nemi betegségek szakorvosa rendelését régi lakásán, Szent Anna-u. 10. alatt ismét megkezdte.

— **Burgonya kapható.** Értesítem a város lakosságát, valamint a kereskedőket, hogy a Hangya Kirendeltség Böszörményi út 4 szám alati telepén étkezésre alkalmas burgonya kicsinyben és nagyban kapható q-ként 80.— pengős áron. Polgármeser.

— **A MaDISz ma, vasárnap 3 órai kezdettel táncdélutánt** rendez a DISz Bika-beli helyiségében. Kitünő zene, hangulat. Mindenkit szeretettel várunk.

— **A MaDISz homokkerti szervezete** vasárnap d. u. 3 órai kezdettel müsoros táncdélutánt rendez a rendes napi olvasóköri helységben.

— **A MaDISz vezetősége kimondotta, hogy cserkészcsapatot fog felállítani.** A jelenlévők örömmel fogadták a gondolatot, s mindjárt meg is indult a tagtoborozás. A csapat parancsnokává Törös Károly tanítót kérték fel. A csapat összejöveteli helyisége Arany János u. 26 sz. alatt. Felkérem az érdeklődőket, hogy f. hó 8-án (kedden) d. u. fél 5 órakor Arany János u. 26 szám alatt okvetlenül jelenjenek meg. Csapatparancsnok.

— **A Kassa úti városi népfürdő május hó 6-án megnyilik.** — Nyitva reggel 7 órától délután 6 óráig. A fürdő polgári személyek által egyenlőre kedd, csütörtök kivételével minden nap igénybe vehető. Napi egy ára 3.— pengő. Polgármester.

MA DÉLUTÁN 4 órakor
HANGVERSENY
A DEPORTÁLTAK JAVÁRA
az Arany Bika dísztermében
műsoron kívül fellép
VÁRI WEINSTOCK MIKLÓS.

DANCING
Széchenyi-u. 1/b.
MA d. u. 3 órától
ÖSSZTÁNC
KITÜNŐ JAZZ
Május 8-án haladó
TÁNCTANFOLYAM

— A debreceni református egyház előadássorozatában vasárnap d. u. 5 órakor a Kollégium Oratóriumában dr. **Farkas** Ignác tart előadást: „A tőke és a munka viszonya az evangélium megvilágosításában" cimmel. — Belépődij nincs.

— **Hubay Kálmán barátja volt és nyilas szervezést folytatott** a feljelentések szerint Baranyai Sámuel püspökladányi lakos. A rendőrség őrizetbe vette.

— **Uj taskagramafon** slágerlemezekkel és egy világos zakó nadrággal jutányosan eladó. Beresényi-utca 53.

— **Korcsmárosok tagértekezlete.** Debrecen és Vidéke Korcsmárosok Ipartársulata f. hó 4-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy belép a Debreceni Kereskedő Társulatba és annak mint egyik szakosztálya fog a jövőben működni. Legközelebbi tagértekezletét már a Kereskedő Társulat dísztermében tartja meg május 10-én csütörtökön d. u. 4 órakor. Felkéri az elnökség az összes helebeli és vidéki korcsmáros iparosokat, hogy a saját érdekükben feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: a szesztilalom miatt elmaradt forgalom pótlása és egyéb fontos kérdések.

x **Bútorozott szobak** napokra is kiadók. Hungária Pensio, Piac-u. 59.

Felhívom Debrecen város területén lakó minden paprikakészítőt, aki készítményét eladni kívánja, köteles az eladás előtt áruját a debreceni Vegykísérleti Állomáson bemutatni, ahol azt szakszerűen megvizsgálják s a vizsgálat eredményéről hivatalos bizonylatot adnak ki. Minden kereskedő, akinek még meg nem vizsgált házi készítésű (nem minősített) paprikája van, vagy ilyen paprikát kíván beszerezni és árusítani, szintén köteles áruját vegyelemzés végett a debreceni Vegykísérleti Állomáson bemutatni. A vizsgálati eredményeket feltüntető vegyelemzési bizonylatokon kívül a Vegykísérleti Állomás hivatalos cimkéket is mellékel azokhoz a paprikákhoz, melyek minősége megfelel a követelményeknek. E cimkén a Vegykísérleti Állomás körpecsétje, a vizsgálat kelte (év, hó, nap), a bemutatott, illetve megvizsgált paprika mennyisége, valamint a kikészitő, illetve tulajdonos (bemutató kereskedő) neve és lakhelye is szerepel. A cimkén ezenkívül feltünő módon van feltüntetve, hogy a vizsgált paprika forgalomba hozható. Ha vizsgálatra bemutatott paprika minősége a szokványos követelményeknek nem felel meg, azt a minőségi hiány nagyságához mérten vagy visszaadják a készítőnek átdolgozás végett, vagy pedig megsemmisítés végett elkobozzák. Ez utóbbi eljáráshoz csak akkor folyamodnak, ha a szándékos hamisitás ténye nyilvánvaló, vagy ha a készitmény oly rossz minőségű, hogy az már nem javitható. Ha valaki a jövőben oly paprikát árusit, mely államilag minősitve nincsen, illetve melynek forgalombahozatalát a debreceni Vegykísérleti Állomás nem hagyta jóvá, illetve ha valaki az árusitást engedélyező cimkékkel bármiféleképpen visszaél, azokat jogtalanul használja, kihágást követ el. **Végh Dezső** h. polgármester.

METEOR MOZGÓ
Vasárnap, hétfő
Külvárosi őrszoba
Főszereplő: Karády Katalin
Előadások kezdete vasárnap 11, fél 2, 3, fél 5 és 6 órakor, hétfőn 3, fél 5 és 6 órakor. Pénztár előadás előtt 1 órával

„PÉTERFIA"
MÁRKUS ZOLTÁN
tánciskolájában Péterfia-utca 30.
MA délután 4 órától
ÖSSZTÁNC
Holnap május 7-én d. u. 5 órakor
ÚJ TÁNCTAMFOLYAM INDUL
KEZDŐKNEK

SZINHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

A szent láng

Pénteken délután tartotta megnyitó előadását a Kamara Szinház, a Városi Zeneiskola előadóermében. Komoly vágyakozással várta már Debrecen műértő és az igazi szinpadi kultúrát szerető közönsége a vidéki városok között ez egyedülálló intézményének megindulását. **Beleznay István** megbecsülést és elismerést érdemlő kezdeményezése már a mult szini szezónban is igazolta, hogy művészi vonalvezetés tekintetében e kezdeményezés semmi kivánnivalót sem hagy, de igazolta azt is: ez a vállalkozás művészetszeretetből, kultúrigényből született s az anyagi vonatkozások igy számba sem jöhetnek a megitélésnél. Hisszük, hogy a város nemes kultuAráért rajongó közönsége nagy-nagy szeretettel karolja fel a Kamara Szinház fenntarthatóságát, mert az érdeklődés ezt a kedvezményezés teljes mértékben meg is érdemli.

A Kamara Szinház műsorán W. **Somerset Maugham:** A szent láng c. szinműve került bemutatásra. Az egzotikum iránt rokonszenvező kiváló iró e szinpadi művéből rendkivül erős drámai felépités sugárzik. Tragikus összeütközések robbanó hatással mérik össze erejüket, mignem végül is szelidebb szinműi megoldásba kerül a végső kibontakozás. A mű egyes szerepei pregnánsak, életszerűek, szines és sokoldalú problematikával telitettek.

B. Kovacs Terus kedves és behizelgő szinekkel tolmácsolt játékformálása a lehiggadt, megállapodott és céltudatos anya tipusát állitotta elénk finom izlésre valló készséggel. Mellette **Havadi Nagy Ilona** szuggesztiv erejü játékkészsége emelkedik a szinpadi elevenités kifogástalan magaslatára. Beszédének ize, zamata, átélésének lélekből fakadó őszintesége illuziókeltésének legbiztosabb pillérei. **Majláth Mária** vonzó egyénisége mindama kellékek birtoklásával rendelkezik, ami elevenitésének sikerét biztosithatja. Meleg asszonyi sziv szinpompája teszi értékessé alakitását. **Beleznai István** markáns szinekkel, gazdag szinészi invencióval formálja szerepét. Nagyvonalúságra való törekvése egyaránt megnyilatkozik játékában és rendezésében is. Leegyszerűsit minden külsőséget, hogy annál nagyobb teret nyujthasson a gondolatok szabad szárnyalásának. A szinpadkép azért távolról sem szegényes, csak egyszerű, de úri izlésről tanuskodó. **Deák Sándor** rendkivül szimpatikus és megnyerő modorú szinész. Bársonyos hangtónusa behizelgő egyszerű eszközökkel mintázott vonalvezetése nem tévesztik hatásukat. **Márki Géza** ügyes és rutinos szinészkészséggel veszi ki részét a megérdemelt sikerből. **Árossi Aladár** életszerű alakitását illeti még elismerés. Reális szinekre törekvő játéka megnyerő hatású.

Nem házasodom

A Csokonai Szinházban ősbemutatóként előadásra került Deési Jenő—Kőszegi Pál—Nádasdy László operettszórakoztató, átlag zenés darab, melynek egyetlen célja megnevettetni a közönséget. E céljának mint a percenként kirobbanó taps és a nézőtéren elömlő derű igazolta, maradéktalanul meg is felelt.

Az előadás és rendezése egyaránt kifogástalan. **Gencsy Sári,** az intézetből megszökött diáklány szerepét kedves bájjal egyre fejlődő játékkészséggel formálta. **Oltay Baba** kellemes hangú, rutinos, kitűnően játszó elegáns primadonna, határozott nyeresége a debreceni együttesnek. **Süli Manyi** az előadás egyik legsikerültebb alakitását nyujtotta. Sok tapsot kapott a hosszú idő után ismét fellépő **Csengery Aladár,** akinek komikumai táncai nagy sikert arattak. A humort két olyan nagyszerű szinész képviselte mint **Perényi Kálmán** és **Szabó Samu. Nagy Béla** elegáns, rokonszenves figurája, **Márton Éva** tehetséges alakitása, **Horváth Jenő** és **Oláh György** kis szerepben is maradéktalanul kifejezésre jutó tehetsége voltak még értékes szinfoltjai az előadásnak. A zenekart kitűnően vezényelte **dr. Pajor István.**

CSOKONAI SZINHÁZ
Ma vasárnap, május 6-án két előadás:
2 órakor és fél 5 órakor Deési Jenő, Nádasi László és Kőszegi Pál óriási sikerü zenés vígjátéka:
NEM HÁZASODOM
Hétfőn fél 5 órakor
NEM HÁZASODOM

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
a Városi Zeneiskola előadótermében vasárnap május 6-án
SOMMERSET MAUGHAM
A SZENT LÁNG
Kezdete d. u. 5 órakor

Adj ruhaneműt, élelmet, pénzt, hogy végre emberi sorsba jussanak a deportáltak! Az adományok gyüjtőhelyei: Deportáltak Intézőbizottsága, Batthyány-utca 9. és Nemzetközi Vöröskereszt, Piac-utca 19.

PÁRTÉLET

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt ma délelőtt 10 órakor tartja szokásos vasárnapi taggyűlését.

A Független Kisgazda Párt ma délután 4 órai kezdettel a párthelyiség dísztermében táncos összejövetelt rendez.

„Szu-Cshong herceg" a debreceni rendőrségen

A debreceni rendőrséget megkeresték a sajószentpéteri hatóságok, hogy állapitsa meg Szórád Ferencnek, a pallagi női kiképző tábor volt parancsnokának tartózkodási helyét és adja át az illetékes katonai hatóságoknak.

Tegnap délelőtt előállították **Szórád Ferencet a rendőrségre.** Dr. Kun fogalmazó a személyazonosság megállapitása után áttette az ügyet a katonai hatóságokhoz. Szórád Ferenc, mint ismeretes, Debrecenben évekig szerepelt vendégként Kardoss Géza színigazgatósága alatt a Csokonai Színházban, ahol Lehár „Mosoly országa" című operettjében Szu-Chong herceg szerepét több, mint ötven előadáson játszotta.

SZAKSZERVEZETI ÜGYEK

A Magántisztviselők Szakszervezete Igazoló Bizottságának határozata

Az igazoló bizottság Ackermonn Pál bankigazgatót azért, mert a keresztény nemzeti ligának számvizsgálója volt, nyilvános feddésben részesiti. Nevezett ellen csak azért nem hozott súlyosabb határozatot az igazoló bizottság, mert kétségtelenül bebizonyosodott, hogy nevezett a multban reakciós és fasiszta tevékenységet nem fejtett ki. Friedmann József, az igazoló bizottság elnöke, Kővári László, az igazoló bizottság jegyzője, Salgó Árpád, Kiss István és Ullrich László igazolóbizottsági tagok.

*

A szellemi munkások szakszervezete a beszerzési csoport ügyében 7-én délután 4 órakor a szakszervezeti székházban, Arany János-u. 2. sz. a. taggyűlést tart.

Böripari munkások 7-én, hétfőn délután fél 5 órakor össztaggyűlést tartanak.

Építömunkások 8-án, kedden délután 5 órakor bizalmi értekezletet tartanak. Rendkivüli fontos napirend. Minden munkáról, tekintet nélkül hányan dolgoznak, egy bizalmi jöjjön el.

A jegyzőnyugdijasok szakszervezeti vezetősége felhivja mindazokat, akik tagsági igazolványukat még nem vették át és májusi tagdijukat nem fizették be, hogy tagdijuk befizetése végett május 7-én délután 3 órakor a szakszervezetek székházában okvetlen jelenjenek meg.

Szakszervezeti szeminárium legközelebbi előadása május 7-én, hétfőn délután fél 5 órakor. Cime: A földosztás és a magyar paraszt. Előad: Ifj. Veres Péter.

Gyászrovat

Csuka Gyula, a gyulai Stéberl húsárúgyár üzemvezetője 41 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó terméből. Halálát bánatos feleségén és kisfián kívül szülei, testvérei és rokonai gyászolják. Lakás: Rothermere-u. 39. Dankó temetkezés.

Szendrey Anikó 2 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Gyászolják bánatos szülei Szendrey Sándor hentes és mészárosmester feleségével, Dobi Rózával és a kiterjedt rokonság. Lakás: Busi-u. 10. Gebauer temetkezési vállalat.

Özv. polgár Varga Gáborné Gulyás Juliánna 56 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Gyászolják édesapja, testvérei és kiterjedt rokonságia. Lakás: Árpád-tér 4. Dankó temetkezés.

Weiler Lászlóné Boros Irén fájdalommal tudatja, hogy szülei

Boros Józsefné
és
Boros József

1944 december 27-én meghaltak. Testüket a bomba, szívüket a honvágy égette. **Legyen emléküket örökké áldott!**

— **Segítsünk a béna katonákon!** A Magyar Vöröskereszt Kórház (Hatvan-u. 6.) kéri a t. közönséget, hogy amennyiben nélkülözhető mankó van tulajdonában (hónalj, könyök-mankó), hozza be eladásra a műtőbe, hogy a kórház vezetősége módot nyujthasson beteg katonáink testi fogyatékosságának csökkentésére. Vezetőség.

* **Dr. Jakabfi Imre** klinikai tanársegéd, fül-, orr-, gége szakorvos ismét rendel régi rendelőjében. Püspöki palota.

Ipartestületi közlemények

A festőszakosztály anyagbeszerzés és más fontos ügyekben hétfőn, azaz 7-én délután 4 órakor ülést tart. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— Az **Ipartestület** cukrász és **mézeskalácsos** szakosztálya értesíti tagjait, hogy folyó hó 7-én délelőtt 9 órakor az Ipartestület helyiségében, Ferenc József-út 28. szám alatt tisztújító ülést tart, melyen egyéb fontos ügyek is tárgyalásra kerülnek. Pontos megjelenést kér az Elnökség.

SPORT

A sport nem vigalom

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága pénteki ülésén magas szinvonalú sportvita alakult ki. A nagyerdei Stadiont a Debreceni Munkás TE kérte használatra. **Szabó** Kálmán polgármester, aki régi sportember és értékes szakember, rámutatott arra, **hogy a sport nem vigalom, a sportot minden körülmények között támogatni kell,** a munkássport is teljes támogatásra szorul. Bár ő közel áll a Debreceni Munkás TE-hez, mégis azt javasolja, hogy bizonyos megszorításokkal, a kerületi sportszövetség útján adják ki a Stadiont a DMTE-nek, amely vállalja annak rendbehozatalát, gondozását, alkalmazott tartását, de ugyanakkor biztositani kell ott a DMTE-nek más alakulatok és egyesületek (MADISZ stb.) sportolási lehetőségét is a Stadionban úgy edzésre, mint versenyekre. A végleges javaslatot majd az érdkeltekkel folytatott tárgyalás után terjeszti be.

Dr. **Lévay** Zoltán elismeréssel szólt a polgármester önzetlen eljárásáról és kérte, hogy az anyagi lehetőségeket is tartsák szem előtt, hogy a Stadionból nagyobb bevételt érjenek el és az ateltikát és más sportágat is támogassanak.

Molnár József a munkássport, tömegsport fontosságát hangoztatta.

Szabó Kálmán rámutatott arra, hogy a város mai vezetősége megértő a sporttal szemben, ellentétben a régi rezsimmel, amely lovakkal tétette tönkre lovasversenyek kapcsán a Stadion gyepét, de sajnálta a szegény egyesületektől, labdarugóktól.

A bizottság teljes felhatalmazast adott a polgármesternek a Stadion használatba leendő kiadása és átadása ügyében, hogy folytassa le a DMTE-vel és minden sportág érdekeit képviselő kerületi sportszövetséggel a tárgyalásokat. Bizonyos, hogy a tárgyalások eredményeképpen a Stadionban virágzó sportélet lesz és az egyesületek is szép sporttelephez jutnak.

*

Debrecen sportesemény nélkül marad vasárnap. A Salgótarjáni BTC lemondása következtében a DVSC is vidékre megy és a környéken játszik barátságos mérkőzést. A DMTE labdarúgói Nyiregyházán játszanak az NYVSC-vel. A legfőbb ideje lenne a bajnokság kiirásának. A bajnoki mérkőzések, még ha nem is képviselnek magasabb szinvonalat, mivel pontokért megy a küzdelem, mindjárt érdekesebbé, vonzóbbá válnak a közönség előtt, mint a végletekig erőltetett, nagyrészt ugyanazokkal az ellenfelekkel leiászásra kerülő barátságos mérkőzések. Nyiregyháza, Püspökladány, Hajdúböszörmény bekapcsolásával meg kell rendezni a bajnokságot, melyen Debrecenből a DVSC, DMTE, Dohánygyár és MADISZ indulhatna.

A DMTE ökölvivói Tanamárral, Szigetivel, Torma I-gyel indulnak vasárnap Nyiregyházán. A csapatot Kárpáti Imre szakosztályi elnök kiséri el.

A DMTE új klubhelyiséget kapott a SzentAnna-utca 56. alatt. Az új helyiség felavatását a napokban tartják ünnepélyes keretek között.

Szigeti, Tanamár, Torma I., Nádházy és a legjobb debreceni ökölvivók szerepelnek áldozócsütörtökön a DVSC pályán a DMTE rendezésében lebonyolitásra kerülő nagy kihívásos ökölvivó mérkőzésen, mely az utóbbi idők legnagyobb debreceni sporteseményének igérkezik. Különösen Szigeti és Tanamár tizmenetes küzdelme jelent nagyszabású attrakciót.

A DMTE Nyiregyházán az alábbi összeállitásban szerepel. Szőllősi, Tömösvári, Sólyom, Kiss, Gere, Kádár II, Neubart, Hirsfeld, Deményi, Serfőző, Béres.

Játékvezetők—Dohánygyári tisztviselök barátságos mérkőzés lesz vasárnap 3 órakor a dohánygyári pályán. A Labdarugójátékvezetők felállitása: Veress—Gellén, Biró—Ekly, Kiss F. Faragó—Pál, Pásztor, dr. Thomas, Csörgő, Szabó III. Tartalék: Szabó Lajos, Sárosi, Harsányi, Kerékgyártó.

VÉTEL **Szövetek, selymek, vásznak** **ELADÁS**
Férfi-nőiruhák, harisnyák.
PAPP Textil-Divatáru **Dégenfeld tér 4.**
kereskedés

TIMÁR segédet Nagyrábéra felveszek. Ajánlatot kérek Bor Gyula, Nagyrábé. 1428

KÖZÉPKORÚ önálló, özvegy iparos saját házzal, megismerkedne 20—40 év körüli nővel házasság céljából, levelet a kiadóba kér Szamoshát jeligére. 1465

ELCSERÉLEM vadonat új férfi negyvenkettős félcipőmet tüzifával. Péchy-u. 10. 1442

ELADÓ Simonyi-úton emeletes villa sürgősen, 1 pár 43. félcipő. Cím a kiadóhivatalban 1466

ELADÓ jutányosan a Simonyi-út 2. sz. alatti emeletes sarok villa. Felvilágositást ad Barabás Antal, Balogh fatelep, Miklós-utca végén. 1436

ONDÓD Pereedülő 7. majorost felveszek, ugyanott föld kiadó. Értekezni Tanitó-utca 20. 1444

PRIMA Remington irodai írógép eladó. Cím a kiadóban. 1446

MINDENES leány bentlakással azonnal felvétetik. Mester-u. 29. Soós. 1437

ELADÓ ebédlőkredenc, ruhaszekrény, íróasztal, nagy asztal, képráma. Honvéd-u. 4. 1435

INGATLAN irodámat és kereskedelmi ügynökségemet újból megnyitottam Széchenyi 41 alatt. Keresek vevőim részére kisebb-nagyobb házakat, beköltözhetőket, bombasérülteket is, telkeket Kérem irodámat bizalommal felkeresni. Bulyovszky Borbála. 1434

MAGAS áron veszek lebontásra épületeket, palát, cserepet, kátránypapirt, bádogot, parkettet. Széchenyi 41 1433

KORCSMÁS ház kiadó, 3 hold föld eladó vagy felesbe kiadó. — Értekezni Magos György-tér 15. Pesti. 1429

ELADÓ egy ruhaszekrény, kis bútorozott szoba kiadó, deszka eladó. Nyil-u. 122. 1432

EGY szoba-konyha 300 n.-öl kerttel eladó. Irén-utca 20. 1430

PESTI János közvetítő irodáját Magos György-tér 15. alatt, kórházzal szemben ismét megnyitotta. 1427

TÜZIFÁÉRT cipőt vagy bakancsot csinálok. Honvéd-utca 7. 1193

KVÁRTÉLYOS felvétetik József kir. herceg-u. 75. Beregszászinénál. 1495

MÉSZ kapható, kőszén. faszén megrendelést felveszek. Grünfeld, Hatvan 21. 1507

KISZOLGÁLÓLEÁNY, fiatal felvétetik pedikürszalonba. Jelentkezni hétfőn, Bika fürdő mellett. 1481

FEJŐS kecskét cipőért, süldőt csizmáért vagy pénzért keresek. Kinizsi-u. 64. 1506

ELADÓ cserépkályha. Méliusz-tér 13. 1505

KIADÓ bútorozott szoba öreg úrnak Kassa-út 3. 1503

ELCSERÉLEM 1 szoba konyhás lakásomat hasonlóval, gyerek nem akadály, érdeklődni hétfőn, Szepességi-utca 29., üzletben. 1502

TISZTESSÉGES, szerényigényű, lehetőleg árva lány, vagy asszony jó otthont talál nálam, magányosnál, mint mindenes. Fűszerüzlet Károly Ferenc József-út 68. 1501

ELADÓ egy sötétkék mély gyermekkocsi. Kurucz 13.

KETTŐ utcai szoba irodának, orvosi rendelőnek azonnalra kiadó. Piac-utca 6. 1499

ELADÓ 10 szál fosznideszka 400 x 40 x 8 cm-es. Csillag-u. 105. 1498

TANULÓT magas fizetéssel felvesz Szilágyi fűszeres, vámospércsi sorompónál, — aBrányi-utca 42, jelentkezés hétfőn. 1497

JOBB férfinek bútorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 66. leghátul az udvarban. 1496

TAKARITÓ legényeket felvesz azonnalra Bőrklinika. 1494

VARRNI, szabni tanulni fizetéssel elmennék. Cím a kiadóba. 1492

GYERMEKKOCSIT jó állapotban veszek, esetleg női ruháért cserélek. Címet tessék leadni kiadóba Gyermekkocsi jeligére. 1491

KERESEK üzemhelyiséget több részből, esetleg lakással Rendbehozatom jeligére 1490

ELADÓ egy teljes fűszerberendezés, kopogás pinceablakon, Csinka 20. 1489

UJ rekamie, fotel, hencser zsirért, szalonnáért és pénzért eladó. Kandia 15. keresztépület jobbra. 1487

ELADÓ új ablak dr. Ballánál. Kassa-út 33. 1486

EGY világos új öltöny szalonnáért vagy malacért eladó. Csemete-u. 15. 1485

GIMNÁZIUMBA különbözeti vizsgára készülő férfi tanulótársat keres sürgősen. — Cím a kiadóban. 1484

REGGEL 7 órától délután 3-ig háztartási munkára elmennék. Ugyanott egy damaszt abrosz, fehér, egy 43-as férfícipő eladó. Kórház-utca 21. 1483

KÉT rendes férfi részére ágy kiadó. Zsák-u. 3. 1480

KÉTLOVAS parasztszekeret vennék, vételárba zsirt is adok. Ajánlatokat Kisgazda jeligére. 1509

ELADÓ egy darab éves hasassüldő, egy darab öthónapos süldő. Jerikó-u. 40. 1515

ELVESZETT Kassai-úttól Apafi-utcáig Némethi Lajosné, Némethi Margit, Kovács Imre kenyérjegyei. — Kérjük szives megtalálót, Apafi-utca 16. alá szolgáltassa vissza. 1514

ELVESZTETTEM egy arany nyakláncom, medál és kereszttel, szegény árva leány vagyok. Aki visszahozza, jutalomba részesitem. Piac-u. 4., házmesternél. 1513

VESZEK bombázott házat. Hadházi-u. 43. 1512

DROTKERITÉS, 17 m hosszú, csőoszloppal, fehér ajtók tokkal, tégla és egyéb épületanyagok eladók. Érdeklődni vasárnap Hadházi utca 43. 1511

TELJES fürdőszobaberendezés egészben vagy darabonként is eladó. Hadházi-u. 43. 1510

ELADÓ szivattyúskút lefolyóval és csövekkel. Burgundia 8. 1500

AKI Szűcs István Fékező nevére szóló kenyérjegyet és arcképes igazolványt megtalálta, jutalom ellenében adja le. Csillag-u. 80. 1504

MODERN, stil és antik bútorok, nemes és perzsaszőnyegek, márkás festmények, félhálók, magányos szekrények, ágyak, konyhaberendezések, étkészletek és mindennemű lakberendezési tárgyak nagy választékban beszerezhetők Ivány Endre áruforgalmi irodájában és műkereskedésében, Piac-u. 67. (Miklós-utca sarok). — Ugyanott mindenféle lakberendezési tárgyak vétele. 1313

ÉRDEKLŐDŐINK ruhára, harisnyára gyári gyapjúfonalakból hamarabb, szebbeket választhatnak. Favorit, Csapó 24. 1313

JÓ lakatokat két-két kulccsal veszek. Kiadóhivatali pénztár. 1157

KÁRPITOS műhelyemet megnyitottam. Javitást vállalok. Mindennemű kárpitosanyagot veszek. Szántó, Zugó-u. 3. 1140

KERÉKPÁR, varrógép javítás. Kerékpárt, varrógépet eladok, veszek és becserélek. Karsay műszerész, Magoss György-tér 9. 1872

GYAPJUT, angoraszőrt, bőrt és vadbőröket veszek, gyapjut kg-kint is árusitok. Friedländer testvérek. Hatvan 37. 809

MOZAIKLAPOK abolitlemezek fűrészporfogáccsal kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő-u. 2. 383

BUDAPESTRŐL érkezők, ha pesti újságot hoznak magukkal, adják be a „Debreczen" szerkesztőségébe, József kir. herceg-u. 1. Árát megtérítjük, dijtalanul adjuk lapunk legfrissebb számát.

KÁRTOLÁST vállalok. Csonka-utca 18. 1245

ZOMÁNCOZOTT fürdőkádat keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1247

NIAGARA 220 V-os szivattyús motort keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1246

KÁRTOLÁST vállalok, keresek ugyanott házőrző kutyát. Szigligeti-u. 14. 1386

ADOK cserébe 4 vagy 5 malacot lóért, értekezni Kisszepes 343. sz. tanyán. 1409

BENZINT nagyobb mennyiségben veszek. Ungváry vegytisztító, Viola-u. 1. 1302

KERESEK bútorozott szobát esetleg konyhahasználattal. Ajánlatok kiadóhivatalba Bútorozott jeligére. 1275

KIADÓ bútorozott szoba 2 úr részére. Bethlen-u. 34. 1884

KIADÓ központban szép különbejáratú szoba hallal együtt, orvosi rendelőnek, irodának is lehet. Cím megtudható Bajusz bácsinál, Vár-utca 2. sz. 1296

ELADÓ 6 éves jármos, magyar tehén, kis borjával. Eötvös-u. 17. 1272

KETTŐ és egyszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Javitás szükséges, értekezni Garay 19. 1266

RÉGI ebédlő hálószoba, előszobafal, csillárok, hintaszék, tizedes mérleg, varrógép eladók. Péterfia 4. 1242

KERÉKPÁR, varrógép javítás, varrógépet eladok, veszek, becserélek, varrógéptű eladás. Karsai műszerész, Magoss György-tér 9. 1238

KERESEK megvételre 40—50 dekás kalapácsot, villanyszerelő csavarhúzókat, fogót lombfűrész készletet. Lefkovits. Arany János 18. 1400

ELADÓ háló, hencser, varró gépek, porcellán étkészlet és sok más dolgok. Kossuth-u. 61. 1231

URI ember ismeretségét keresi független, fiatal asszony. Lila orgona jeligére a kiadóba kérem 1307

ELVESZTETTEM sötétkék női télikabátomat Sámsontól Debrecenig május 2-án. Becsületes megtaláló 5 kg zsir ellenében sziveskedjék leadni. Dobay, Miklós-u. 11. 1271

KIADÓ bútorozott szoba 2 fiatalember részére teljes ellátással, fürdőszobahasználattal, ágynemű nélkül. Piac-utca 19. II. 9. 1304

BOROSHORDÓT adok tüzifáért vagy szénért. Burgundia 9. 1283

KOKSZOT, tisztitáshoz benzint veszek. Dalmi kalapos Hatvan-u. 1. 1277

KERESEK VIII. gimnazista mellé komoly tanárt vagy tanárjelöltet, ki az érettségire való előkészitését vállalja. Tanár jeligére. 1375

UJ rekamie, hencser és egy nagy tükör eladó. Péterfia-u. 26. 1292

EGY jóállapotban levő villanygramafon eladó. Cim: Csapókert, Apponyi-u. 2. 1322

ELADÓ faesztergapad vas felsőrésszel, érdeklődni Kossuth-u. 61. 1321

HÖLGYFODRÁSZ segédet és tanulólányt felveszek. Bethlen-u. 23. 1318

BENTLAKÓ vagy bejáró mindenest felveszek, lehet idősebb is. Szoboszlói-út 21-b., fűszerüzlet. 1261

NYERS bőrt, kisbáránybőrt gyapjut veszek. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry 1176

EGY tiszta új London-gyártmányú kerékpár eladó. — Csillag-u. 56. 12—2-ig. 1305

SÜRGŐSEN keresek megvételre egy magyar állami 4-es, vagy 6-os, jó, üzemképes gőzlokomobilt, vagy más gyártmányút, jót nem nagyot, megvásárolni tudom pénzbe, vagy más anyagba vagy terménybe is. Cim: Zöld János, Nyirlugos, olajmalom. 1378

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 28 éves asszony rendes, munkakedvelő férfival. Miklós-u. 41, keresztépület. 1376

GYAPJU kilónként is kapható. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry. 1174

TAKARÉKOSSÁG felszólitja feleit, hogy számlatartozásukat egyenlitsék ki, hogy a vállalat újra megkezdhesse működését. 1222

FÜGGETLEN, magányos üzlethez értő nőt keres pénzes társnak 49 éves, keresztény férfi. Megértő jeligére a kiadóba. 1258

FIGYELEM! A volt Horgonyi fodrászüzlet úgy a régi személyzettel, mint a régi jó anyagokkal áthelyezve Hatvan-u. 69. 1250

PETROLEUMOT, benzint veszünk minden mennyiségben Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., József kir. hg.-u 1. szám. 378

MINDENFÉLE órák szakszerű javítását vállalja felelősséggel Majoros órás, Attila tér 4. 458

TOLLAT veszek és eladok kilónkint is. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry 1174

EGY háló, komplett ebédlő kézi vaskazetta eladó. Csapó-u. 16., Várnai. 1397

ANGORA fonál, egy félkiló eladó. István-út 37. sz. 1431

JÓKARBAN lévő női ballonkabátot veszek. Miklós-utca 7. 1375

KÉT szoba, fürdőszoba, bútorhasználattal azonnal kiadó. Zöldfa-u. 1. 1415

EBÉDLŐ kredenc és asztal, gyönyörű jégszekrény eladó Cim a kiadóhivatalban. 1413

FIATAL rendes mindenes leányt azonnal felvesz Gáspár, Vigkedvű M.-u. 18. 1412

CSERÉPTÁLCA forma eladó, többezer darab. Hajdúböszörmény, téglagyár 51.

KERESEM azon kedves bajtársakat, aki tud Tóth Gábor honvédről, 16-ik fogatolt vonatosztálynál mint szijgyártó szolgált, mult év októberében Huszt mellett egy kis községben voltak, táboripostaszáma K 924 II. volt, értesitse testvérét, Böszörményi-út 27. 1411

EGY fehér, mély, új gyermekkocsi eladó. Homok-u. 8 1370

ASZTALOS segédet állandó munkára felveszek. Margit-u. 6. 1369

VILLAMOS mérőműszert (Volt, Amper, Ohm stb.) vennék 3000 P-ig. Vasárnap, Pogány, Nyulastelep, Görgei-u. 10. 1368

KERESEK Nagyerdő környékén 2—3 szobás villalakást bérbe. Hajlandó vagyok az épületet rendbehozatni, kijavittatni. dr. Rényi, Miklós-u. 4. 1367

LAKÁST adok házmesteri munkáért és fizetésért. Cim a kiadóba. 1366

SVÁJCI jerke kecske eladó. Vágó László, Teleki-utca 71. 1359

SZABÓSÁGBA nagymunkást és nadrágszabót kinti munkára, esetleg bent is felveszek. Szilágyi, Nyomtató-u. 8. 1365

ELADÓ használt cserépkályha, megtekinthető délelőtt. Széchenyi-utca 101. 1364

LOVAT keres megvételre Debreceni Műkőgyár, Fürdő utca 2. 1363

KERESEK bombasérült ipar vállalat helyrehozására 100 ezer pengő kölcsönt. Ingatlanfedezet jeligére. 1362

KIADÓ 2 szobás kertes lakás, érdeklődni Kinizsi 18. 1361

ELADÓ házat keresek Csapó és Kossuth utca környékén. Pacsirta-u. 26. 1360

VASTÉGLA 1-u eladó. Vágó László, Teleki-u. 71. 1358

SEGÉD- és tanulólányt felveszek varrodába. Kigyó-u. 55. 1357

ADOK csizmanadrágot középtermetre, férfi inget, női tavaszi kabátot malacért, tengeriért, lóért. Nyil 117. 1355

ELADÓ Gyöngyössy utca 4. szám alatt egy orvosi vizsgálószék, két férfikabát, virágcserepek. 1354

ÁRTÁNY süldőért elcserélnem negyvenharmas csizmámat vagy csizmanadrágomat, vagy pénzt. Csap-utca 11. Iskola. 1353

EGY szoba konyha, spejz javitásért kiadó. Csonka-u. 7. 1352

ELADÓ tégla és 1—5 m. gorcváz, egy hosszú férfikabát zsirért vagy szalonnaért vagy pénzért. Érdeklődni vasárnap délelőtt Cserepes-u. 10. 1350

ERŐS alakra férfi, fekete ruhát magas áron veszek. Honvéd-u. 26, I. em. 3. 1351

KERESEK cipőfelsőrészkészitő szabászt fele keresetre Szondi-u. 6. sz. Ugyanott egy jókarban levő Singer borvarrógép eladó. Kiszabott cipő, csizma felsőrészek tüzését vállalom. 1476

ELADÓ söntésasztal és más korcsmai berndezés, több kertiszék. Csillag-u. 58. 1474

ADOK 3 szobás komfortos lakást hosszabb időre annak aki azt rendbehozatja. Piac utca 7. 1472

BUTORPALA piros és szürke szinben eladó. Kassa-út 22. 1440

KERESEM szijgyártó varró gépemet, aki tud róla, 200 pengő jutalomban részesül. Czipó, Pásti-utca 1. 1469

KIADÓ felesbe 1½ hald föld Kishegyesi-úti vámmal szemben, Czipó, Gohér-u. 24 1468

CSERÉPÉRT cserélek épitkezési faanyagot. Sárga fédeles kocsi eladó. Piac 7. 1471

EGY szoba-konyhás lakáshoz juttatom azt, aki a rendbehozási munkálatokhoz hozzájárul. Piac 7. 1470

ELADÓ háló, ebédlő és más bútor, jégszekrény, csillárok, zongora. Értekezni délután 3 órától Bujdosó-utca 48. 1467

ELADÓ jutányosan bombasérült ház Teleki-u. 68. sz. alatt. 1445

FEHÉR márvány sirkő eladó Rákóczi-u. 18. 1349

EGY fejőskecske eladó. — Diószegi 12. 1441

KIADÓ Piacdűlő 55. számú 11 hold tanyásföld, érdeklődni Nagyvárad-u. 4. 1464

TÖBB bútorféle eladó. Csapó 58, elöl. 1463

CSERÉLEK terményt kisméretű cserépért, lóért, fejős tehénért. Nádor-utca 10. 1462

ELADÓ szalongarniturák, ebédlőberendezés, szekrény és több különálló bútordarab. Megtekinthető 11—12 és 4—6 óráig Arany János-u. 2, földszint 2. 1461

IDŐSEBB embert vagy fiatal gyereket tanyára felveszek, két hamis kutyát meg vételre keresek. Henzsel — Vörösmarthy 2. 1460

SZABAD majorost keresek Péterfiadülőbeli tanyámra. Rákóczi 15. 1459

VESZEK kiépitett lépet, esetleg rajért cserélek. Bató Böszörményi-u. 85. 1485

AVLAKOK, ajtók és egy kerékpár van eladó. Márton K. 15. Nyilastelep. 1457

CSERÉLEK gazdálkodónak való magyar báránybundát malacért. Böszörményi-út 14. 1455

KIADÓ az Ebesen 10½ hold Szoboszlai-úti Bellegelőn 1 hold, értekezni Kar-u. 32. 1447

VESZEK 1.5. 3.5 HP, 220 V villanymotort, dr. Balla — Kassa-u. 30. 1456

KERESEM Márton Gyula szkv-tőt, utóbbi tábori száma C 981, ki tud róla, értesitse nevelő édesapját, Gömöri Bálintot, Nagyrábé Pernyéspuszta, u. p. Sáp. Fáradtságot és költséget megtéritem. 1452

SZÉPEN bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. 1454

PERMETEZÉST, méhek kezelését vállalom. Dózsa-utca 4. 1453

ELADÓ kékgálic. Vigkedvű M.-u. 39. 1450

BÉRBEADNÁM Hadházi-út 34. sz. bombasérült házamban lévő 3 szobás komfortos és házmesteri lakást rendbehozásért. Értekezhetni Belvárosi Takarékpénztár. 1451

VÖRÖSTARKA üszőborjúért hizónak való sertést adok. Maróthy György 23. 1449

ELADÓ 80 l. boroshordó, hitelesitett. Poroszlay-út 34. 1438

FEHÉR ablakszárnyak, tok és ablak nélkül eladó. Nyil utca 127. 1439

ELADÓ tüzérlaktanyánál 2 szobás adómentes családi ház, 80.000. Ajtó-utcánál kis családi ház 60.000. Kassa-útnál 160- és 70.000 P házak. Simonyi-út mellett 120.000 és egy 600.000 P villa. Kovács József ingatlanközvetitő, Homok-utca 82. 1448

MEGVÉTELRE keresek egy használt, de jókarban levő, bármilyen rendszerű 12—20 HP szivógázmotort. Levelet Karap daráló, Hajdúhadháza kérem. 1443

ELADÓ egy 7 sukkos teljesen új szekér. Gizella-u. 1 1478

ELADÓ könnyű szekér élelemért, sertésért, esetleg pénzért. Kunhalom 15. 1477

KIADÓ bútorozott szoba a városban. Cim a kiadóban. 1479

ELADÓK hálószobaszekrények. Szent Anna 25. 1475

KIADÓ különbejáratú bútorozott szoba olyan egyénnek, aki ablak beüvegezéséhez hozzásegit. Zöldfa 9. 1473

KIADÓ bútorozott kis szoba egy személynek. Szegfű-u. 14. 1423

KIADÓ 2 bútorozott szoba tisztviselő családnál. Kisfaludy-u. 37. 1422

JÓ munkás műköszörűs segédet felveszek fele keresetre. Frick Imre, Simonffy utca 1-b. 1421

EGY varrógép, egy asztali tűzhely eladó. Timár-u. 19. 1420

KÖZPONTI egyetem mellett levő szőlő és gyümölcsösömbe házfelügyelőt keresek lakással és más természetbeni járandósággal. Városháza, emelet 9. Dr. Vassné. 1419

ZSIRT adok annak, aki 1 x 2 szobás lakáshoz juttat sürgősen. Cim Csapó-utca 31. II. ajtó. 1418

KERÉKGYÁRTÓK, kovácsok figyelmébe, 1 drb kétkerekű új kocsifaváz. Honvéd-u 73. 1417

ELADÓ ócska ablakszárnyak, tokok, béléses ajtók, székek, komót, hibátlan tükörasztal, asztalágy, asztal, új hintaszék. Honvéd-u. 73 1416

KECSKÉS Sándornét Szőke Eszter, Nagy Évát és Nagy Klárát keresem Debrecenből állitólag Budapestre mentek augusztusban. Aki tud tartózkodási helyéről, értesitse Szőke Lajost, Monti ezredes-u. 5. 1326

GŐZGÉP hengerolajat, kokszot élelemért vagy tüzelő szénért elcserélem. Nyugoti 18. 1323

KERESEM Mohácsy Tibor híradós főhadnagyot, aki tud róla, értesitse sógorát, Szőke Lajost, Monti ezredes utca 5. 1327

KERESEM Kecskés Sándor pénzügyi adótisztet, ki a 22. határvadászoknál Beszercén volt, aki tud róla, értesitse sógorát, Szőke Lajost, Monti ezredes-u. 5. 1328

FÉRFISZABÓ segédeket felveszek. Baranyai 12. I—II. 1372

FELVESZ vizvezetékszerelő segédet Nagy szerelő, Szent Anna-u. 8. 1247

EGY jókarban lévő asztali tűzhely eladó, élelemért is. István-út 8. 1329

VARRODÁBA segédlányokat felvesz Kiss Katalin, Hatvan-utca 6, I. em. 20. 1331

BONTÁSBÓL gerendák, lécek eladók. Kálvin-tér 4., festőműhely. 1330

HÁLÓ és egyéb bútorok eladók. Teleki 9. 1332

VENNÉK 20.000 darab nagy méretű téglát. Monti ezredes-u. 5. 1325

HÁZHELY eladó. Keleti sor 23. 1333

KHAKISZINŰ vizmentes ponyva anyag kapható Vass zsáküzletben. Piac-u. 6 1334

PÉKSÉGET bérbe keresek, esetleg vidéken meg is veszem, Nyil-u. 125. szám, — Nyakas. 1324

nagy termetre is 2k...ööm

ELADÓ alkalmi áron rendőrtiszti köpeny, nagy termetre is jó. Cim kiadóban. 1335

TAKARITÓ asszonyokat keres Malom, Kishegyesi-út 6. 1337

FŰRÉSZPOR nagyobb mennyiségben eladó. — Malom. Kishegyesi-út 6. 1338

ÉTKEZDÉBE disznó tartást vállalok, vagy veszek. Kiss L., Vendég-u. 3. 1341

ORVOSI gyógyfonál készitéshez tiszta, gyorskezű munkásnő, hadiüzembe felvétetik. Péterfia 47. 1339

EGY jómunkás kárpitossegédet azonnal felveszek. — Cim: Bánes Sándorné, Agárdi-u. 17. és egy Singer varrógép eladó. 1340

ELADÓ 1mély, fehér gyermekkocsi, 1 400 lit. boroshordó, elcserélendő is ruhaneműre, MÁV kolónia, III. épület, II. ajtó. 1257

EGY fogászati szék eladó. Pacsirta-utca 9. 1260

KOSZTÜM, valódi gyapjú, alig használt sötétkék, karcsú alakra eladó. Ugyanott két puhafaszekrény ágyakkal eladó. Honvédtemető-utcából nyiló Csőrsz-u. 27-c. 1317

ELADÓ lucernaföld, 3 hold tavalyi vetésű első kaszálása, Kossuth-utca 63. 1344

FÉRFI öltönyök eladók. — Győry, Miklós-u. 34. 1343

VESZEK, eladok férfi, női ruhaneműt, bútort, edényt, varrógépet, szőnyeget. Győri Vilmos ószeres, Miklós-u. 34. 1342

KERES egyszobás lakást nyugdijas özvegy asszony. Jó fizető jeligére a kiadóba.

ELADÓ lucernamag, természettől arankamentes, termelőnél, Kossuth-utca 54. 1345

MANGALICA kannal párositást vállalok. Meszena-u. 15.

EGY gyermekágy ágybetéttel eladó. Baross-u. 22. Megtekinthető 2—3-ig. 1423

FIATAL anyakanca lovat elcserélnék egy jó igás lóval. Megtekinthető vasárnap 8—12-ig Honvéd-u. 81. 1346

KENYÉRKERESŐ háziasszony keres olyan teljesen megbizható és ügyes bejáró nőt, esetleg bennlakót, aki háztartása minden munkáját elvégezni tudja. Keresztépület, Batthyány 16. 1426

KÉT szoba, előszoba, konyha, kamra, 2 pincehelyiségből álló lakás, 250 n.-öl gyümölcsöskerttel, az épület bombakár okozta rongálódás megjavitásáért kiadó. Érdeklődni Vénkert, Bayk-u. 2. Balázs Péter. 1424

ÓRAGÉPELÉST vállalok. — Ajánlatokat Irógép jeligére a kiadóba kérek. 1348

HÖLGYFODRÁSZ kisasszony, ki manikürözni is tud, beléphet, Biró László, fodrászmester, Rákosi Jenő utca 7. 1347

MUNKÁS lányokat felveszek Baranyai 12, I—II. 1371

ELLÓS kecske eladó. Király Ferenc-u. 6. 127

SVÁJCI fejős kecske bakjával eladó. Bihari telep. Keresztes-u. 12. 130

ELADÓ egy Ropid kötőgép Vigkedvű-u. 7. 1285

KIADÓ Mikepércsi-úton, repülőtérnél 3 hold föld, felekaszáló. Csapó-u. 27. 128

IDŐS embert kondásnak keresek ellátással. Cim kiadóban. 127

MÉRLEG javítást vállalok. Révész-tér 2. Kistemplom mellett. 139

KERESEK bejárónőt azonnali belépésre félnapra. — Bujdosó-u. 34. 1410

FÉRFI rövid bunda, 3 méter szövetet adok zsirért, szalonnáért vagy disznóért. Berek-u. 6. 1383

CIPÉSZ segéd és tanuló felvétetik. Miklós-u. 40. 1276

MASAMÓD segédet és tanulót fizetéssel felveszek. Debreczenszky Magda, Halköz 8. 1390

KIBOMBÁZOTT nyugdijas úriasszony bútorozott kis szobáért háztartás v. varrásban segitene. Cim kiadóban. 1268

ELCSERÉLNÉM Timár-utca nyolc számú bombasérült házamat nem központban levő kisebb, ép házért. Érdeklődni kizárólag 2—4-ig. 1267

ELEPEN, balmazújvároshortobágyi műút kereszteződésénél 264 hold mezőgazdasági ingatlan feles művelésre kiadó. Cim a kiadóban. 1382

LAKÁST adok takaritásért. Dobó-u. 17. 1395

KÖZELI tanyára állatokat feles tartásra elvállalok. — Hétvezér-u. 9. 1383

FŐZNI tudó, megbizható mindenest 15-re felveszek. Benyáts harisnyagyár, Csapó-u. 42. 1400

KI tud hírt Labos Béla tüzérhadnagyról. Értesitést Csapó-u. 42, alá kérek. Benyáts. 1401

ADOK javitott disznót lóért. Hatvan-utca 64. 1404

VENNÉK komolyabb értékű házat belvárosban. Cim kiadóhivatalban. 1264

ELADÓ új konyhabútor és egy asztal. Piac-u. 43. III. 1., III. 7. 1320

ELADÓK használt bútorok. Pacsirta-u. 7. 1298

FELÉBE répa és tengeri kapálásra kiadó. Érdeklődni Bellegelő 72, vagy Szalkay-u. 8. 1299

GYERMEKSZOBÁNAK vagy félhálónak alkalmas puhafabútor (9 darabból álló) sodronnyal, matráccal eladó. Ugyanott 6 személyes poharkészlet is. Alföldi palota, II. lépcső, III. em. 3. 1303

CSERÉLEK mézet 1 méter jóminőségű férfiruhaszövetért. Kétmalom-u. 12. 1300

ELADÓ két használt ruhaszekrény, 1 komót, 1 varrógép. Virág-utca 37. 1291

JÓ munkás cipészsegédet és tanulót felveszek, jó stoppoló gépemet elcserélném jó balkarossal. Tóth cipész. — Csapó-u. 90. 1298

FEKETE öltönyt süldőért vagy öltönykelmét malacért cserélek. Békés-u. 9-a. 1297

ELADÓ új paplanbrokát, selyemruhák, ezüst evőeszköz, márkás porcellán, abroszok Károly Ferenc József-út 9. 1290

ÉRETTSÉGIVEL és irodai gyakorlattal rendelkező komoly fiatalember elhelyezkedést keres. Ajánlatok Megbizható jeligére. 1281

KIADÓ Méliusz-téren műhelynek, raktárnak alkalmas helyiség. Értekezni Rákóczi 67. 1287

FOGÁSZATI anyagot veszek. Dr. Morvay, Rákóczi-u. 13. 1280

ELADÓ nagy konyhaasztal, esztergályozott lámpaállvány, kamraablak, biciklikerék (gumi nélkül). Rothermere-utca 61. 1279

BELLEGELŐ 380. tanyásbirtok, 34 kat. hold kövér föld, tengeri, cukorrépa, dinnye termelésére igen alkalmas, több lakással, 3 család részére is, valamint Bellegelő 385. 18 hold, 551 négyszögöl kövér föld épületekkel két család részére **is felesbe vagy bérbe kiadó.** Érdeklődni tulajdonosnál: Károly F. József-út 54 1313

KIADÓ bútorozott szoba magányos úrnak. Cimeket Belvárosban jeligére kiadóhivatalba kérem. 1313

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
SZIGETHY GYULA
főszerkesztő igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY